ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4546 — ՅՈՒՆՈՒԱՐ 30/12 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1901 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 22 ՇԷՎՎԱԼ 1318 — ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4546

درعليه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղր.
» » »	վեցամսեայ	70	»
» » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան:

ՌՈՒՍԱՀԱՅՈՑ ԿԵԱՆՔԷՆ

(ՔՄԱՑՔ)

ԹԻՖԼԻՍ, 4 Յունվար 1901

Բոլորին հետաքրքրում է, թէ ինչ պէտք է լինի աշխարհս մի յիսուն, հարիւր, երկու հարիւր տարուց յետոյ: Զանազան հեղինակներ աշխատել են գուշակելու ապագայի պատկերը և նկարագրել են նրան ենթադրաբար: Այդպէս, մի հեղինակ փորձեց նկարել եւրոպական քաղաքակիրթ մարդկութեան ապագան մի հետաքրքրաշարժ գրքի մէջ:

Ես էլ մտադիր եմ նուիրել մի ամբողջ աշխատութիւն այն բանին, թէ ինչ պէտք է լինեն Ռուսահայերը քսան, յիսուն եւ հարիւր տարուց յետոյ հոգաբարձական և վարժարանական խնդիրներ: Անկասկած դա ծանր և մեծ աշխատութիւն պէտք է լինի և կը պահանջէ շատ ժամանակ. բայց մանր փորձեր կարելի է անել և այժմ: Այսօր ես մտադիր եմ ներկայացնել մի այդպիսի փոքր և թեթեւ փորձ: Օգտվելով Ներսիսեան դպրոցի հոգաբարձական ընտրութեան յարուցած առանձին հետաքրքրութիւնից, ես վճռեցի թափանցել ապագայի խուցը և տալ հոգաբարձական ատեանի մերձակայ պատկերը, փորձելով նախագուշակել գալիք նիստը:

Իմ գործը պատասխանատու գործ չէ, որովհետև իրականութիւն չեմ նկարագրում և հարկաւորութիւն չունեմ լուրջ ուսումնասիրութիւններ անելու: Իմ գործը շատ հեշտ է, որովհետև պէտք է մի գլուխ հնարեմ, նկատի չունենալով իրական անձնաւորութիւններ և աչքի առնելով միայն հոգաբարձութիւնների ձգտումները և տենչանքները: Ուրեմն լսեցէք:

* * *

Տեսնո՞ւմ էք արդեօք դուք երբ և իցէ Ներսիսեան դպրոցի հոգաբարձական ատեանը: Գնանք տեսնենք: Այսօր նիստի օր է: Երեկոյ է. ժամի 8 ուկէսը: Երեւակայեցէք ձեզ մի համեստ, անշուք, փոքր սենեակ, որի մէջտեղում դրված է մի մեծ սեղան, ծածկված կանաչ մահուդով: Սեղանը բռնել է ամբողջ սենեակի երկարութիւնը և հազիւ տեղ է թողել անցնելու սենեակի մի կողքից դէպի միւսը: Սենեակը լուսաւորված է հնաձեւ լամպերով և մոմերով, որոնք տալիս են աղօտ մի լոյս, որ յիշեցնում է գաւառական քաղաքի պօստատան այն սեղանը, ուր փող են ընդունում և ծրարներ կնքում: Մի բան այդ սենեակի մէջ անկասկած խորհրդաւոր է և ազդող, դա դպրոցի հիմնադիր Ներսէս հինգերորդի, դպրոցի կանոնադրութիւն հաստատող Մատթէոս կաթողիկոսի և դպրոցի բարերարների պատկերներն են, որոնք կախված են պատերից:

Սեղանի ճակատին նստած է հոգաբարձութեան նախագահ թեմակալ առաջնորդը. նրա դէմ, սեղանի միւս ծայրին քարտուղարը: Սեղանի կողքերին տեղ են բռնել հոգաբարձուները, որոնց մէջ են և երկու քահանաներ: Աշխարհական քահանաների դէմքերի վրայ երեւում է մտատանջութիւն և հարցական արտայայտութիւն: Քահանաները գործում են անմեղ գառների և հոգեզմայլ հաւատացողների տպաւորութիւն: Բոլորը հաւաքված են, բայց նիստը չէ սկսվում: Մի քանիսը շշնջում են միմիանց ականջին քաղաքում պտտող վերջին «անէկդօտները» և մեկնութիւններ են տալիս լրագրում երեւցած յօդուածներին:

—Կարծեմ բոլորն էլ այստեղ են, նըկատում է աշխարհական հոգաբարձուներից մէկը, նիստը կարելի էր բանալ:

—Ի հարկէ, ի հարկէ, կարելի է, համաձայնում է նախագահը:

Նիստը բացվեց: Քահանաներից մէկը նայում է իր շուրջը, նայում է նախագահին, անհանգիստ շարժումներ է անում և հազիւ լսելի ձայնով արտասանում է.

—«Հայր մեր» կ'ասենք և կը սկսենք նիստը:

—Հարկաւոր չէ, կտրուկ նկատում է նրան նախագահը:

Քահանան չը վիրաւորվեց այդ նկատողութիւնից: Քարտուղարը զեկուցեց, որ կան ընթացիկ թղթեր: Հին հերթական հոգաբարձուն, որ մտել էր նոր հոգաբարձական կազմի մէջ, կարդաց թղթերը: Մանր խնդիրներ էին որ վերաբերում էին կալուածների կապալառուներին: Նիստը որոշեց դպրոցական դիւանական ոճով հետեւեալը. «Ներկել զկլերշայս և վարձատրել զկալատորս յետ սատագելոյ զալարափին»: Տեսուչը ներկայացրեց թոշակաւորների ցուցակը, որ ընդունվեց թեթեւ նկատողութիւններից յետոյ:

Քահանայ-հոգաբարձուներից մէկը, որ լռութիւն էր պահպանել բոլոր ժամանակը, դիմեց նախագահին և խօսք խնդրեց: Նախագահը թոյլ տուեց: Քահանան ոտքի կանգնեց և հանդիսաւոր ոճով խօսեց.

—Ձերդ բարձր սրբազնութիւն, նախագահ հոգաբարձութեան, պաշտօնակից հոգեւոր եղբայր իմ ի Քրիստոս (դիմելով միւս քահանային) և պատուարժան աշխարհական հոգաբարձու ընկերակիցք. թոյլ տուէք ասել մի քանի խօսք այն բանի մասին, թէ ինչ կոչում ունենք մենք և ինչպէս պէտք է մենք գործենք:

—Կարելի է նստած ասել, նկատեցին հոգաբարձուները:

—Նստի՛ր, ի հարկէ, թոյլատրեց նախագահը:

Ճառախօսը մնաց կանգնած և շարունակեց.

—Մենք հոգաբարձուներ ենք մի հոգեւոր դպրանոցի, մի հոգեւոր սեմինարիայի, որ պէտք է պատրաստէ հոգեւորականներ: Դպրանոցում ուրեմն պէտք է տիրէ հոգեւորականութեան ոգի: Այժմ ես հարց եմ տալիս, արդեօք ուսուցիչները ծառայո՞ւմ են իբրեւ բարի օրինակ և յաճախում են կանոնաւոր կերպով եկեղեցին:

Տեսուչը ուզեց պատասխան տալ, բայց ճառախօսը շարունակեց.

—Արդեօք տեսուչը գիտէ՞ կրօնի վերաբերեալ բոլոր նրբութիւններին և հետեւե՞լ է թէ զանազան առարկաների դասաւանդութիւնը որքան համապատասխան է կրօնական հայեցակէտերին: Օրինակ, բնական պատմութեան, փիզիկայի և պատմութեան դասերի մէջ չը կա՞ն կէտեր, որոնք թիւրիմացութիւններ առաջ բերէին:

Հին հոգաբարձուներից մէկը ուզեց պատասխան տալ, բայց ճառախօսը շարունակեց.

—Արդեօք որդեգիրները ճիշդ կերպով պահո՞ւմ են շաբաթական և մեծ պասերը: Արդեօք երթեւեկ աշակերտների վրայ հսկողութիւն սահմանվա՞ծ է, թէ որքան նրանց ծնողների կեանքը համապատասխան է հոգեւորականներ պատրաստելու համար նրանց զաւակներից:

Նախագահը ուզեց նկատողութիւն անել, բայց ճառախօսը շարունակեց.

—Արդեօք հոգաբարձութիւնը մտադի՞ր է նախաձեռնող հանդիսանալ դպրոցի շահերի համար և ազդու միջոցներ ձեռք առնել, որ լրագիրները այսուհետև չը յանդգնեն իրանց թոյլ տալ ափեղցփեղ բարբաջանքներ դպրոցի ղեկավարների դէմ:

Երիտասարդ հոգաբարձուներից մէկը գլուխը բարձրացրեց, որ նկատողութիւն անէ, բայց ճառախօսը շարունակեց,

—Ես առաջարկում եմ, համաձայն կանոնադրութեան, գանձապահութիւնը չը թողնել օտար անձի ձեռքը, այլ յանձնել հոգաբարձուներից մէկին: Եթէ աշխարհական հոգաբարձուները չեն ցանկանում այդ նեղութիւնը յանձն առնել, մենք՝ հոգեւորականներս, կը վերցնենք:

—Ոչ, ոչ և ոչ, մէջ մտաւ միւս քահանան, ես երբեք գանձապահութիւն չեմ վերցնի ինձ վրայ. ինչ պաշտօն, ինչ յանձնարարութիւն կամենում էք ինձ տուէք. բայց գանձապահութիւն Տէր մի արասցէ:

Աշխարհական հոգաբարձուները չը ստիպեցին քահանային յանձն առնել այդ նեղութիւնը:

—Վաղաժամ է և տարաժամ այդ հարցը, յայտնեց նախագահը:

Թողնենք այդ, ասելիքդ վերջացրու (դիմեց նա ճառախօս քահանային):

Ճառախօսը շարունակեց.

—Ես պէտք է յայտնեմ միջանկեալ կերպով, որ մեր դպրանոցը սխալմամբ կոչում են դպրոց:

—Միթէ մի և նոյնը չէ, նկատեց մէկը:

—Ի հարկէ, ոչ: Դպրոցը դպրութեան տեղ է, իսկ դպրութիւնը այժմ հասկացւում է շատ ընդարձակ մտքով և նոյն իսկ կառապանութիւնը մտնում է դպրութեան մէջ, իսկ դպրանոց նշանակում է դպիրների տեղ, դպիրների կրթարան:

—Ինչպէս, օրինակ, յիմարանոց՝ յիմարների տեղ, ապուշանոց՝ ապուշների տեղ, կատակով նկատեց մէկը:

—Շարունակի՛ր, հրամայեց նախագահը:

Ճառախօսը շարունակեց.

—Ես կարծում եմ, որ տեսուչը պէտք է հոգեւորական լինի, որ ուսուցիչներին պէտք է առաջարկել հոգեւոր կոչում ընդունելու, որ աշակերտների համար պէտք է մի նոր համազգեստ ձեւել տալ, նման եկեղեցականների զգեստին, որ ուսուցիչները պէտք է կանոնաւորապէս եկեղեցի յաճախեն և հաղորդութեան վկայական ներկայացնեն, որ նոյն իսկ մեր պատուարժան աշխարհական հոգաբարձուները...

—Բաւական է, կտրուկ նկատեց նախագահը:

Հոգաբարձուները միմեանց երեսին նայեցին: Նրանք վրդովված էին և այնպէս էր թւում, որ նրանցից իւրաքանչիւրը ուզում է խօսել: Վերջապէս հին հոգաբարձուներից մէկը դիմեց նախագահին և խօսք խնդրեց.

—Ես կամենում եմ մի հարց տալ, սկսեց նա, մենք հոգաբարձուներս...

—Ես իմ ասելիքս դեռ չեմ վերջացրել, կտրեց նրա խօսքը ճառախօս քահանան:

—Բաւական է, բաւական, նստի՛ր, նըկատեց նախագահը:

—Ես դեռ չեմ վերջացրել:

—Ասում եմ նստի՛ր. ուրիշներին էլ հերթ տուր, յետոյ էլի կը խօսես:

Քահանան նստեց:

(Մնացեալը վաղը) Վ.

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Թղթակցութիւն «Արեւելք»ի)

ԳԱՀԻՐԷ, 5 Փետրուար 1901

Մեր վերջին թղթակցութեան հետեւեալ օրը 2 յունուար, ինչպէս ծանուցած էինք, վիճակիս առաջնորդ Գեր. Տ. Յովսէփ եպիսկոպոս Այվազեանի անդրանիկ նախագահութեան տակ գումարուեցաւ ընդհանուր ժողովը՝ յատկապէս Ն. Գերապատուութեան գալստեան առթիւ: Սրբազանը սակայն մինչեւ այն ատեն այցելած ըլլալով վարժարանը՝ այդ նիստին մէջ անդամներուն ուշադրութիւնը հրաւիրեց շէնքին հնութեան վրայ և առաջարկեց անոր այլուր փոխադրութիւնը և ուսումնական վիճակին բարձրացումը: Ժողովը անմիջապէս ի նկատի առաւ այս առաջարկները և որոշեց անոնց գործադրութիւնը և ժողովականներէն Մալումեան Նշան էֆէնտիի յանձնեց այս մասին կատարել հարկ եղած ուսումնասիրութիւնները և մատուցանել ժողովին անոնց արդիւնքը՝ կարեւոր միջոցները տնօրինելու համար վերջնապէս:

Այն օրէն յետոյ սրբազանը և Մալումեան էֆէնտի քանիցս այցելեցին վարժարանը, ճարտարապետի քննել տուին շէնքը, և ուսումնական վիճակը բարձրացնելու համար խորհրդակցութիւններ կը կատարեն յաճախ լիազօր Արժ. Տ. Սերապիոն քահանայի և նախորդ տնօրէն Սեթեան էֆէնտիի հետ: Դեռ այս քննութիւնները և խորհրդակցութիւնները վերջնական արդիւնքի մը չյանգեցան ու կը շարունակուին եռանդով: Յաջողութիւն կը մաղթենք: Հոս փակագիծ մը բանալով ըսենք թէ վարժարանի շէնքին այլուր փոխադրութիւնը մեծ ու կարեւոր գործ մըն է: Բնականաբար չէ՛ կարելի նոր շէնքը հաստատել քաղաքին ծայրերը, կամ հեռաւոր թաղերու մէջ, կեդրոնական տեղ մը պէտք է, եթէ ոչ առաջնակարգ, գէթ երկրորդ կարգի տեղ մը. այսպիսի տեղի մըն ալ գետինը գնել, բակերով ու գոնէ փոքր պարտէզով երկսեռ վարժարան մը հիմէն կառուցանել առ նուազն 15,000 ոսկիի խնդիր է. հիմակուան շէնքը քանդելու ու տեղւոյն վրայ վերակերտելն անգամ շուրջ 5000 ոսկիի կը նայի:

* * *

Անգլիոյ Վիքթորիա թագուհիին մահուան լուրը Եգիպտոս հասնելուն պէս, Ս. Առաջնորդ Հայրը ուրիշ ազգերու հոգեւոր գլուխներուն պէս, և ազգային պաշտօնական մարմնոյ հետ խորհրդակցաբար ցաւակցական այցելութիւն տուաւ անգլ. կառավարութեան Եգիպտոսի դիւանագիտական գործակալ և ընդհանուր հիւպատոս Լորտ Քրոմըրի, նաեւ ցաւակցական հեռագիր մը ուղղեց Լոնտոն: Ն. Գերապատուութիւնը երեք օր առաջ անգլիքան եկեղեցւոյն մէջ հանգուցեալ թագուհիին համար կատարուած հոգեհանգստի պաշտօնին ներկայ գտնուեցաւ, ուր ներկայ էին ի մէջ այլոց, Ղպտիներու Ս. Կաթողիկոսը և Աղեքսանդրիոյ Յունաց Ս. Պատրիարքը: Լորտ Քրոմըր հետեւեալ օրն իսկ գիր մը կ'ուղղէր մեր Առաջնորդարանը և զգածեալ շնորհակալութիւն կը յայտնէր այն բարեկամութեան համար, որով Յովսէփ Սրբազան ներկայ գտնուած էր հոգեհանգստի պաշտօնին:

Եգիպտոսի բոլոր օրթոտոքս ու բողոքական եկեղեցիներուն մէջ Վիքթորիա թագուհիին հոգւոյն հանգստեան համար պատարագ կամ պաշտօն կը մատուցուի. հայ գաղթականութիւնն ալ պիտի մասնակցի այդ արարողութիւններուն. փետրուարի 9ի շաբաթ օրը Ս. Առաջնորդ Հայրը յատկապէս պատարագ պիտի մատուցանէ Աղեքսանդրիոյ Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյն մէջ, ուր հրաւիրուած են այն տեղի անգլիական հիւպատոսը, երեւելիները, կառավարիչ փաշան և ուրիշներ: Ն. Մ. ԱՂԱՃԱՄ

ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ԴԱՐԸ

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ

Դ.

Վայրենիներ կը տեսնենք որ կը կորսուին, կը ջնջուին երբ ճերմակներուն զօրութիւնը քաղաքակրթութեան առջեւ փակուած մնալու անկարելիութեան մէջ դրած է զանոնք. բայց անոնցմէ նաեւ կը տեսնենք անանկներ որ, իսկոյն երբ զօրութիւնը դադրած է, կը փութան հանել ու մեկդի նետել կրթութեան կեղծօծիքը: Կը յիշեմ միայն Ֆիւէժիէն Ժէմի Պըթոնի դէպքը, Տարվինէն պատմուած մանրամասնօրէն, որ՝ տղայ՝ Անգլիա տարուած ու այդ երկրին մէջ դաստիարակուած, իր բնավայրը վերադարձաւ փայլունցուած կօշիկներով ու ձեռնոցներով, ու անոնցմէ զատ միալով մոռցաւ իր նորաձեւութեան հագուստը, և, հազիւ հասած, մէկդի նետեց դաստիարակութեան բոլոր այս օտարոտի անսովոր կահուկազմածը, որուն չէ՛ր հասներ իր խելքը, ու նորէն վայրենիներու մէջ վայրենի մը եղաւ (*): Ժողովուրդներուն գաղթումին միջոցին, բարբարոսները խրճիթներ կը շինէին իրենցմէ յաղթուած Հռովմայեցիներուն մարմարէ ապարանքներուն շուքին տակ, ու անվթար կը պահէին անոնցմէ կրթութիւններ, գիւտեր, արուեստներ և գիտութիւններ, ճշմարտապէս ինչ որ անոնք կրնային դիւրութեամբ ու հաճութեամբ տանելի ընել: Մարդկութիւնը, այսօր ինչպէս միշտ, ձգտումը ունի մէկդի նետելու բոլոր ինչ որ չի կրնար մարսել: Եթէ յետագայ սերունդները տեսնեն որ յառաջդիմութեան գնացքը իրենց համար չա՛տ արագ է, քիչ ժամանակէն հանդարտօրէն պիտի հրաժարին անկէ: Անոնք իրենց պզտիկ ճամբան պիտի ընթանան, կամ պիտի կանգ առնեն, իրենց դիւրութեան համեմատ: Նամակներու ցրուումը պիտի ջնջեն, պիտի թողուն որ երկաթէ ճամբաները կորսուին, պիտի հեռացնեն շէնքերէն հեռաձայնը՝ զոր թերեւս միայն կառավարութեան գործերուն համար պիտի պահեն, օրաթերթերէն նախամեծար պիտի համարեն շաբաթական հանդէսները, պիտի թողուն մեծ քաղաքը նորէն գիւղը դառնալու համար, պիտի յամրացնեն, պիտի նուազեցնեն նորաձեւութեան փոփոխումները, պիտի դիւրացնեն օրուան ու տարուան զբաղումները, ու նորէն հանգիստ պիտի տան ջիղերուն: Պատշաճացումը նորէն պիտի կատարուի ուրեմն ամէն պարագայի մէջ, ըլլայ ջղային ուժի աւելցումով, ըլլայ շատ ջղային դրութիւն պահանջող տքնումներէ հրաժարումով:

Գալով արուեստին և գրականութեան ապագային, որուն վրայ է հոս մասնաւորապէս մեր նիւթը, կրնանք կանխատեսել զայն բաւական ուժգին պայծառութեամբ մը: Կը քաշուիմ չափազանց հեռաւոր ժամանակ մը նկատողութեան առնելու փորձէն: Ուրիշ կերպով պիտի հաստատէի թերեւս, կամ գոնէ շատ ճշմարտանման պիտի ցոյց տայի, թէ մենէ շատ վերջ գալիք դարերուն մտաւորական կեանքին մէջ, արուեստը և բանաստեղծութիւնը միայն ալ չա՛տ պզտիկ տեղ մը պիտի գրաւեն: Հոգեբանութիւնը կը սորվեցնէ մեզի թէ զարգացումը բնազդին ճանաչումին հետ կը յառաջանայ, յուզումէն դատողութեան, գաղափարներու դիպուածային, աստանդական լծորդութենէն գաղափարներու կանոնաւոր լծորդութեան: Գաղափարներու խուսափումին տեղ կ'երեւայ ուշադրութիւնը, քմայքին տեղ իմացականութեամբ վարուած կամքը: Ուրեմն զննողութիւնը երեւակայութենէն շատ աւելի գերազանց է, ու արուեստագիտական սիմպոլիզմը, այսինքն աշխարհին երեւոյթին մէջ վրիպուած անձնական բացատրութիւններու մուծումը, հետզհետէ բնութեան օրէնքներուն հասկացողութենէն նուաճուած, վտարուած է: Միւս կողմէ, քաղաքակրթութեան մինչեւ ցարդ վարած ընթացքը գաղափար մը կու տայ նաեւ, շա՛տ հեռաւոր ապագայի մը մէջ, արուեստին ու գրականութեան համար վերապահուելիք ճակատագրին մասին: Ինչ որ, նախապէս, ամէնէն կարեւոր զբաղումը եղած է մտաւորապէս լիովին զարգացած մարդերու, ամէնէն հասունամիտ անդամներու—ընկերութեան լաւագոյնները ու ամէնէն հանճարեղները—կամաց կամաց աննշան սորին ժամանց մը կ'ըլլայ, և, վերջապէս, տղու խաղ մը: Պարը առենով խիստ կարեւոր պաշտօն մըն էր: Մէկ քանի հանդիսաւոր առիթներու մէջ կը գործադրուէր իբրեւ կառավարութեան առաջնակարգ զբաղում մը, շքեղ երկար արարողութիւններով, ամէնէն նշանաւոր պատերազմիկներուն կողմէ, աստուածներուն զոհերը մատուցուելէն վերջ: Այսօր պարը միայն կիներուն ու երիտասարդ մանչերուն թեթեւ խուսափուկ հաճոյք մըն է, և, ժամանակ չանցած, տղոց շէջապարերը վերջին հինօրեայ յիշատակ մը պիտի մնան անկէ: Առակը ու առասպելները առենով ամէնէն բարձր արտադրութիւններն էին մարդկային մտքին: Անոնցմով կը բացատրուէին ցեղին ամէնէն գաղտնի իմաստութիւնը ու իր ամէնէն թանկագին աւանդութիւնները: Այսօր տեսակ մը գրականութիւն կը ներկայացնեն անոնք որ միայն պզտիկ տղոցմէն մշակուած է: Ոտանաւորը, իր չափովը, իր ձեւական արտայայտութեամբը ու յանգովը, ինչպէս կը մատնէ իր ծագումը, գաղափարներու լծորդութեամբը արտաքին նմանութիւններու համեմատ ու նմանաձայնութեան համեմատ եղած լծորդութեամբը, նախապէս միակ ձեւն էր գրական գործերուն, այսօր ա՛լ միայն բոլորովին յուզում ազդող նիւթերու համար կը գործածուի. ուրիշ բոլոր նիւթի համար, ոտանաւորը յաղթուած է արձակէն, վտարուած, ու գրեթէ արդէն հին լեզուի մը վիճակին տեղը անցած: Մեր օրերուն մեր աչքին տակ տեղի կ'ունենայ վէպին աստիճանազրկութիւնը, անշահացումը, զոր լուրջ ու բարձրօրէն մշակուած մարդեր հազիւ հազ արժանի կը դատեն իրենց ուշադրութեան, և որ հետզհետէ ա՛լ միայն երիտասարդութեան ու կիներուն կը յատկացուի: Բոլոր այս օրինակներէն, իրաւունք ունինք հետեւցնելու թէ, ասկէ մէկ քանի դարեր վերջ, արուեստը ու բանաստեղծութիւնը զուտ հնութիւններ պիտի ըլլան ու ա՛լ միայն մարդկութեան ամէնէն դիւրագրգիռ, դիւրայոյզ մասէ մը պիտի մշակուին. կիներէն, երիտասարդութենէն ու թերեւս նոյն իսկ մանկութենէն:

Բայց, ինչպէս որ ըսի, իրենց շատ հեռաւոր ճակատագիրներուն մասին, միայն մինչեւ այս խուսափուկ ծանօթութիւնը կ'ուզեմ յառաջանալ, ու պիտի բաւականանամ խիստ մօտաւոր ապագայով, անհամեմատօրէն աւելի որոշ, ստոյգ:

Ամէն երկիրներու մէջ, գեղեցկագիտութեան տեսագէտներ ու քննադատներ կը կրկնեն սա խօսքը թէ մինչեւ ցարդ արուեստէն կիրարկուած ձեւերը ա՛լ այսուհետեւ վերջացած ու անօգուտ են, և թէ բոլորովին նոր բան մը կը պատրաստուի, բացարձակապէս տարբեր մեր ճանչցած ամէն բանէն: Ռիշար Վակնէր, ամէնէն առաջ ինքը խօսեցաւ «ապագային արուեստին գործին» վրայ, ու հարիւրաւոր անտաղանդ հետեւողներ իր եռանդէն իր խօսքը թօթովեցին: Անոնցմէ մէկ քանիներ կը համարձակին մինչեւ յաւակնիլ իրենք իրենց ու աշխարհին հաւատացնել թէ անհոգի հետեւակութիւն մը կամ իրենցմէ ձախողուած յաւակնոտ անխելք խօսք մը ապագայի արուեստին այդ գործն է: Բայց բոլոր այս մեծաբանութիւնները արեւածագի, արշալոյսի, նոր աշխարհի, եւն. խորհելու անկարող այլասերուածներու բարբաջանքն է միայն:

ՄԱՔՍ ՆՈՐԴԱՈՒ

(*) Շարլ Տարվին, բնապատումի մը ճամբորդութիւնը աշխարհին շուրջ: Անգլիերէնէ թարգմանեց Վիքթոր Գարիւս. Սթութկարտ, 1875: էջ 237, եւայլն:

—)(97)(—

ԺՕՐԺ ԲՐԱՏԷԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԼՈՒՏԱՍԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԿՈՅՍԸ

Զ.

—Իմ քայլերուս հետեւեցան, ըսաւ ցած ձայնով. հազար ու մէկ ճամբայ փոխեցի, բայց չեղաւ. վստահ եմ թէ ինծի հետեւեցան: Ականջ դրէք ուշադրութեամբ. դուրսէն ձայն մը կու գայ: Տեսէք փիղն ալ սկսած է անհանգստութիւն ցոյց տալ:

Արդարեւ Ֆիֆէրլին ախոռին մէջ ոտքերը գետին կը զարնէր, անհանգստութեան ակներեւ նշաններ ցոյց տալով: Պրիէն փորի վրայ սողալով տնակէն դուրս ելաւ և մինչեւ լճակին եզերքը հասաւ: Դուրսը լռութիւն կը տիրէր. պուլպուլի մը երգը միայն կը լսուէր մերձակայ ծառի մը վրայ: Ֆիֆէրլին կը շարունակէր մռնչել:

—Թերեւս կոկորդիլոս մըն է, ըսաւ Հանրի:

Եամպօ գլուխը ցնցելով և խոր համոզումով.

—Հաւիմ մարդիկն են անպատճառ, յարեց:

—Եթէ Ֆիֆէրլինը թող տանք, ի՞նչպէս կ'ըլլայ:

—Ո՛չ, ո՛չ գոչեց Եամպօ. փիղը յախուռն շարժումներով դուրս պիտի վազէ, մռնչիւններ արձակելով: Թերեւս յաջողի անոնցմէ մէկը բռնել. բայց ամէն պարագայի մէջ՝ անոնք մէկ հոգի չեն, առ նուազն տասը հոգի ըլլալու են, որոնք քաղաք վազելով մեր ապաստանարանին տեղը պիտի յայտնեն բնակիչներուն: Ամէնէն լաւը սպասելն է. վաղը կը մեկնինք հոսկէ և ուրիշ տեղ ապաստան կը փնտռենք: Բաղնայի շրջակայքը լքուած ու աւերակ մեհեաններ շատ կան:

Տնակին շուրջը ամէն ինչ հանդարտած էր. փիղը ա՛լ չէր մռնչէր: Եամպօ շարունակեց իր խօսքը.

—Պէտք է վերահասու ըլլալ անցած դարձածին: Վստահ եմ թէ լճին անդիի եզերքէն կը լրտեսեն մեզ: Պէտք է հասկնանք թէ Հաւիմ մարդիկը մեր թաքըստոցը երբեւան հանա՞ծ են: Թերեւս ամէն կողմէ պաշարած են մեզ. հետեւաբար այս իրիկուն իսկ պէտք է հետազօտել մեր տնակին ետեւ գտնուած խիտ անտառը:

—Բայց գիշեր ատեն անտառին մէջէն անցնիլը մահուան ընդ առաջ երթալ կը նշանակէ: Կրնայ յովազ մը յարձակիլ մեր վրայ:

—Վտանգ չկայ տէր իմ, պատասխանեց Եամպօ, ծառերուն մէջէն վազելով կ'երթանք:

—Աստուած հետդ ըլլայ, ըսաւ Հանրի:

Եամպօ կէս գիշերին ետ դարձաւ. անտառը և շրջակաները լաւ մը հետազօտած էր:

—Վստահ էի արդէն, ըսաւ ցած ձայնով. ամէն կողմէ պաշարուած ենք: Պիտի կրնա՞նք առանց կռուի բռնուելու խոյս տալ հոսկէ:

—Այո՛, բայց կարելի եղածին չափ շուտ պէտք է ճամբայ իյնալ, ըսաւ Հանրի:

—Այո՛, տէր իմ պատասխանեց Եամպօ. փիղին շնորհիւ թերեւս կարենանք յաղթական ելլել կռուին մէջէն:

Պ. տը Պլինեաք հակառակեցաւ այդ ծրագրին. չէր ուզեր մեկնիլ Բաղնայէն: Հանրի յայտնեց թէ խոհեմութիւն չէր հոն մնալ, թշնամիներէ շրջապատուած:

Փիղին վրայ հեծնելով՝ փախստականները անմիջապէս ճամբայ ելան. Պըրիէն կը վարէր փիղը, որ անձայն ըսկսաւ յառաջանալ լճին մէջ: Փիղը պահ մը դեդեւեցաւ. տիղմին մէջ կը մխրճէր հետզհետէ:

—Քաջութի՛ւն, Ֆիֆէրլին, ըսաւ Պրիէն:

Փիղը որպէս թէ հասկցած ըլլար այս խօսքերուն իմաստը, յուսահատ ճիգ մը ըրաւ և իր պատրճը առաջ նետելով ծառի մը կառչեցաւ, որ լճակին եզերքը կը գտնուէր: Ծառը ճարճատեցաւ, բայց յաղթ կենդանին շնորհիւ իր ճիգին՝ կըրցաւ իր ոտքերէն մէկը դուրս հանել տեղմէն և հաստատուն կռուան մը ունենալ հողին վրայ: Փախստականները դարձեալ ազատած էին: Եթէ փիղը քիչ մը աւելի տանէր, տիղմին մէջ կորսուած էին անոնք: Երբ փիղը հողին վրայ զգաց ինքզինքը, սկսաւ բոլոր մարմնով դողալ, հասկնալով անցուցած ծանր վտանգը:

—Պէտք է թոյլ տալ որ քիչ մը շունչ առնէ, ըսաւ Պրիէն, յետոյ կը վազցնենք զայն:

Քիչ յետոյ փախստականները մեծ ճամբուն վրայ ելած էին, որուն եզերքը տնակներ կային ու տեղ տեղ ալ տուներ կը բարձրանային, աչքդ առածին չափ ընդարձակ միջոցի մը վրայ:

(Շարունակելի,

Քաղաքական Լուրեր

ՉԻՆՈՒ ԴԻՐՔԵՐԸ

Չինու կայսեր հրամանագիրը.— Բարենորոգումներ.— Մեծ յանձնաժողով մը.— Խոստումներ.— Տոքթ. Մորիսընի հեռագիրը.— Բանակցութիւններ.— Անգլիա եւ Չին.— Օտարականները։

Շանկայ, 5 փետրուար.— Հոս ժամանեց կայսեր հրամանագիր մը, որով Չինու կայսրը կը պատուիրէ բարենորոգումներ գործադրել Չինու կառավարութեան համար։ Հրամանագիրը կատարեալ մանրամասնութեամբ կը յիշեցնէ թէ Չինու պահպանողական կուսակցութենէն ի՛նչպէս առաջ եկած է Պոքսըրներու շարժումը։ Հիմա որ բանակցութիւնները լրջօրէն ձեռք առնուած են, կ՚ըսէ հրամանագիրը, հարկ է բարենորոգել Չինու կառավարութիւնը և ապագայ բարեկեցութեան հիմերը դնել։ Չինական կազմակերպութեան յետամնացութեանց դարման մը ընելու և անցեալին մէջ գործուած սխալներէն օգտուելով նորէն չը սխալելու համար՝ պէտք է օտարականներուն լաւ կողմը օրինակ առնել։ Հրամանագիրը կը յիշեցնէ բարենորոգմանց առաջին փորձերը, մանաւանդ Քանկ-Եու-Վէյի կողմէ եղածները։ Թայ-Բինկներու կամ Պոքսըրներու շարժումը մինչեւ հիմա ընդոստական և չինու համար աւելի վտանգաւոր հանգամանք մը ունեցաւ։ Այդ առաջարկութիւնները այն տեսակ ատեն մը կ՚ըլլային, երբ Չինու կայսեր առողջութիւնը գոհացուցիչ վիճակի մէջ չէր, և ասոնք ոչ թէ բարւոքում, այլ հակառակ հետեւանք մը պիտի ունենային։ Այդ պատճառով էր որ կայսրը խնդրեց կայսրուհիէն որ վերսկսի գործերը վարել։ Այդ թուականէն ի վեր բարենորոգիչները փորձեցին աւելի զանազանել պահպանողականներէն։ Հրամանագիրը կը յարէ թէ Չինու կայսեր դիւանագիտութիւնը արդիւնք է մտնջենաւորմանը հին դրութեան մը՝ որ հանրային գործերու մէջ անուղղութիւն առաջ կը բերէ և կը մղէ պաշտօնեաները որ աւելի իրենց գործերովը զբաղին քան թէ պետութեան։ Մինչեւ հիմա արեւմտեան դրութեանց հետեւողները հարեւանցի կերպով գործեցին առանց զննելու օտար ժողովուրդներու զօրութեան ճշմարիտ պատճառները։ Այդ պայմաններուն մէջ չէին կրնար լուրջ բարենորոգումներ գործադրուիլ։ Բարենորոգման հաստատուն ծրագիր մը կազմելու համար, Չինու կայսրը կը հրամայէ որ բոլոր նախարարները, օտար երկիրներու չինական դեսպանները, փոխարքաները և կառավարիչները խորհրդակցութիւն մը կատարեն։ Պէտք է բարենորոգումները երեք դասակարգի բաժնել որոնք են, կեդրոնական կառավարութիւն, արդարութիւնները, տուրքեր, վարժարաններ, քննութիւններ, զինուորական կազմակերպութիւն և տնտեսագիտական դրութիւն։ Պէտք է սահմանել հին դրութենէն պահուելու և փոխուելու արժանի եղածները։ Չինու կայսրը երկու ամիս պայմանաժամ կու տայ այդ գործը աւարտելու համար։

Շանկայ, 7 փետր.— Չինու կայսեր հրամանագրին կարեւորութիւնը շատ նուազած է. արքունիքին կողմէ յետոյ եղած յայտարարութիւններով։ Կը վախցուի թէ մի՛ գուցէ հրամանագրին նպատակը եղած ըլլայ մոխիր փչել օտարականներուն աչքին և բարենորոգումներու խոստումով հաշտութեան լաւագոյն պայմաններ ձեռք բերել։ Չինկ արդէն առաջարկած է որ պահանջուած հատուցումէն առաջ բարենորոգումները գործադրուին։

Լոնտոն.— Թայմզ այսօր կը հրատարակէ իր թղթակցին՝ Տոքթ. Մորիսընի հետեւեալ հեռագիրը զոր Բէքինէն ուղղած է փետրուար 4 թուականով.— «Դեսպանները հիմա կը խորհրդակցին պատերազմական տուգանքի խնդրին վրայ։ Ընդունելու ամէնէն աւելի հնարաւորութիւն ունեցող առաջարկութիւնը այն է թէ նախ հատուցման ընդհանուր գումարը սահմանել և յետոյ տէրութեանց իւրաքանչիւրին բաժինը որոշել։ Տէրութիւնները իրենք հրապարակ պիտի հանեն փոխատուութիւնը և չինական կառավարութիւնը անոր տոկոսը ու գլխավճարը պիտի հատուցանէ տարեվճարով որ քառասունհինգ տարի պիտի տեւէ։ Չին, առանց ծանր դժուարութիւններու, տարեկան չորս միլիոն անգլիական ոսկի պիտի վճարէ, որով կարելի պիտի ըլլայ Չինէն պահանջուելիք հատուցման գումարը 80 միլիոն անգլիական ոսկի որոշել։ Առաջարկութիւնը յարմար կը դատէ այդ տարեվճարները կատարել այն շահերէն որոնք առաջ պիտի գան, եթէ աղի մենավաճառին տեղ միջազգային վարչութիւն մը հաստատուի՝ գանձելու աղի պատրաստութեան տուրքերը. նաեւ ծովային մաքսերուն վարչութեան յանձնել աղի ներածման մաքսերու գանձումը. միանգամայն տեղական մաքսերը ենթարկել ծովային մաքսերու քոնթրոլին, ինչպէս հիմա կ՚ըլլայ Բու-Լունկի մէջ։ Նաեւ կարելի է մեծ խնայութիւն մը ձեռք բերել արմտիքներէն հնչուն դրամով տուրք գանձելով փոխանակ արմտիք առնելու։ Բրիտանական դեսպանատան մէջ օտար դեսպաններուն և չինական պատուիրակներուն միջեւ կատարուած խորհրդակցութեան պահուն դեսպաններուն երիցագոյն անդամը ընդարձակ ամբաստանագիր մը կարդաց, անգամ մըն ալ թուելով արդէն ծանօթ խռովութիւններ՝ տասնմէկ իշխաններու և բարձրաստիճան պաշտօնատարներու դէմ, որոնց մէջ է նաեւ Շի-Հսիու որ վերջերս Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդին անդամ կարգուած է, նաեւ Թուան իշխանը և արդէն յետադիմական Հսու-Թունկը որ մեռած է։ Չինացիները որոնք գաղտնի կերպով ձեռք անցուցած էին այդ ամբաստանագիրը և արդէն տեղեկութիւն առած էին զանազան տէրութեանց միջեւ եղած անհամաձայնութեան վրայ՝ պատիժներու հաւանական խստութեանը մասին, պատրաստած էին իրենց բացատրութիւնները, ուստի միջոն խուսափողական պատասխաններ տուին մահու պատժին համար եղած պահանջումներուն, այնպէս որ խորհրդակցութիւնը չյաջողեցաւ։ Չինական պատուիրակները ներկայացուցին պատժուելիք անձերուն ցանկը, ինչպէս հեռագրեցի յուն. 31ին. յայտարարեցին թէ Եու-Հսիէնէն և Զուանկէն զատ միւսները մահուամբ պատժելը անկարելի է. Չինացի պատուիրակները յայտարարեցին նաեւ թէ արդէն ընդունուած էր որ արդարութիւն պիտի ըլլայ պատիժներուն համար [illegible] և անկարելի է պատժել Թունկ-Ֆու-Սիանկը, վասն զի տեղւոյ ազդեցիկ անձնաւորութիւն մըն է արքունիքին մէջ, սակայն գաղտնի հրամանագիր մը ցոյց տուին որ կը խոստանայ զայն պատժել երբ առիթը աւելի յարմար ըլլայ։ Խորհրդակցութեանց միջոցին ֆրանսական դեսպան Պ. Բիշոն ամէնէն աւելի խիստ լեզու մը գործածեց։ Չինկ իշխանին ցոյց տրուեցաւ «Չինկ եւ ուրիշներ» ստորագրութիւն կրող այն թուղթը՝ որ բրիտանական դեսպանատան ուղղուած էր դեսպանատանց պաշարման միջոցին։ Չինկ իշխանը պատասխանեց թէ այդ գիրերը գերագոյն Խորհուրդին մէջ խմբագրուած էին Թուան իշխանին և Զաօ-Զու-Չիայի կողմէ և իր անունով ստորագրուած, վասն զի այն ատեն ինք նախագահն էր արտաքին գործոց Խորհուրդին։

Բէքին, 6 փետրուար.— Օտար դեսպանները երէկ աղմկալից նիստ մը ունեցան որ հինգ ժամ տեւեց։ Գերմանիոյ դեսպանը յայտարարեց թէ չի կրնար ընդունել Չինու առաջարկութիւնները։ Տէրութեանց ներդաշնակութիւնը քիչ մնաց որ խանգարուէր, սակայն իրաւախոհութիւն մը գոյացաւ՝ գոհացում տրուելով գերմանական դիւրազգածութեանց։ Տէրութեանց կողմէ ծանուցագիր մը պիտի պատրաստուի, որով պիտի պահանջուի կայս. հրամանագիր մը հրատարակելով մահուան դատապարտել Թուան իշխանը և Լան դուքսը, բայց պիտի չընդդիմանան, եթէ Չինու կայսրը բանտարկութեան փոխէ այդ պատիժը։ Լի-Հունկ-Զանկ չուզեց պատասխանել իրեն եղած հարցումի մը թէ արքունիքը պիտի ընդունի՞ այդ առաջարկութիւնը։ Միայն յայտարարեց թէ բանակցութեանց մէջ պատիժներու վերաբերեալ գլուխը փակուած է։

—Բէքինի օտար դեսպանները այս առտու պատրաստեցին Չինու կառավարութեան մատուցուելիք ծանուցագիր մը որ մէկ ամփոփումն է երէկ տրուած որոշումներուն։ Այդ գիրը թարգմանուելուն պէս պիտի յանձնուի Չինկ իշխանին ու Լի-Հունկ-Զանկի որոնք պատասխանելէ առաջ՝ անմիջապէս յարաբերութեան պիտի մտնեն Չինու արքունիքին հետ։ Օտար դեսպանները կը պահանջեն որ Թունկ-Ֆու-Սիանկ անպատճառ գլխատուի, վասն զի չինական կառավարութեան կողմէ այդ մասին մէջ բերուած պատճառները բնաւ չեն նկատուիր։ Դեսպանները կը հաւանին որ Թուան իշխանը ու Լան դուքսը մահու պատիժէ զերծ ըլլան, բայց ոչ թէ ասոնց յանցանքը նուազ ծանր նկատելնուն համար, այլ վասն զի ասոնք խնամութիւն ունին Չինու արքունիքին հետ և անոնց գլխատութիւնը կրնայ ըլլալ որ լաւ տպաւորութիւն մը առաջ չբերէ Չինու մէջ։ Դեսպանները կը զարմանան՝ Զուանկ իշխանին գլխատմանը մասին դիտողութիւն եղած չըլլալուն համար։

—Քանթոնի դիւանապետ Զանկ-Բօ-Հսի Չինու կառավարութեան կողմէ Լոնտոն պիտի ղրկուի Էտուարտ Է. թագաւորը շնորհաւորելու։ Այդ անձը 1898 ին պարսաւի արժանացած էր՝ Քանկ Եու-Վէյի համար դեսպանական պաշտօն մը առաջարկած ըլլալուն պատճառով։ Կ՚ըսուի թէ Զանկ-Բօ-Հսի շատ խելացի է, բայց Չինու մէջ խոնարհ և անկարեւոր դիրք մը ունենալուն համար իբրեւ պատուիրակ Լոնտոն ղրկուիլը անպատեհ կը համարուի։ Ինչպէս յայտնի է, Սու իշխանը Պէրլին պիտի ղրկուի Պառոն ֆոն Քէթէլէրի սպանութեանը համար ցաւակցութիւն յայտնելու։ Արդ, քանի որ Զանկ-Բօ-Հսիի նման խոնարհ կացութեան տէր անձ մը Լոնտոն կը ղրկուի, ըսել է թէ Չինացիները շատ համակիր չեն Անգլիացիներուն նկատմամբ։ Սու իշխանը, անկարող ըլլալով Պէրլինի մէջ իրեն յանձնուած պաշտօնը կատարել, կ՚ուզէ Լոնտոն երթալ։ Սու բարձրաստիճան իշխան մըն է և Չինկ իշխանին յաջորդելու կոչուած է։ Անգլիոյ կառավարութիւնը եթէ ուզէ որ Զանկ-Բօ-Հսիի տեղ Սու իշխանը Լոնտոն ղրկուի, Չինացիները պիտի չընդդիմանան։

Շանկայ.— Կայս. հրամանագիր մը կը պատուիրէ պաշտօնատարներուն որ ամէն կողմ պաշտպանեն օտարականները։ Կը յայտարարէ թէ հարիւր հազար Չինացիներ ողջ առողջ կ՚ապրին օտար երկիրներու մէջ։ Հրամանագիրը իբրեւ յանցաւոր ցոյց կու տայ Պոքսըրները և [illegible] միւս ընկերութիւնները. նաեւ կը ծանուցանէ թէ հինգ տարի վարժարանական քննութիւն պիտի չկատարուի այն տեղերը, ուր ոճիրներ գործուած են։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Նոր զինուորներ.— Սըր Ռոպէրթս Պըլլըրի կարծիքը.— Քրոնեէ զօրավարը.— Տէլակոայի երկաթուղին.— Պրապանթ զօրավարը.— Հանքեր.— Ձիեր.— Օրագրող մը դատաստանի ներքակուած.— Աւստրալիացի զինուորներ։

Լոնտոն, 6 փետրուար.— Ուեսթմինսթըր Կազէթի զինուորական թղթակիցը հետեւեալը կը գրէ Թրանսվալի պատերազմին նկատմամբ.— «Պէտք է շուտով նոր զինուոր ղրկենք։ Նոր զինուոր ըսելով պէտք չէ հասկնալ այն փոքր ծրարները՝ զորս կառավարութիւնը բաւական կը նկատէ, այլ յիսուն հազար հոգիի պէտք կայ՝ մեծ մասը հեծեալ։ Հիմակուհիմա կացութիւնը ծանր մտահոգութիւններ պատճառելու հանգամանքը ունի։ Մեր բանակը տղաքներէ և անկար զինուորներէ կը բաղկանայ. պահեստ չունինք։ Պահեստի արքայական գունդին զինուորներուն ծառայութեան պայմանաժամը [illegible] և անոնց [illegible] է որ կառավարութիւնը ըսէ մեզի թէ ի՛նչ պիտի ընէ։»

—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը սա զեկոյցը հրատարակած է.— «Պոէրներուն կողմէ, վերջերս, զանազան տեղեր ցոյց տրուած գործունէութեան հետեւանքով, կառավարութիւնը որոշեց նորէն երեսուն հազար հեծեալ զինուորներ ղրկել Լորտ Քիչընըրի։ Հարաւային Ափրիկէի մէջ վերջերս կազմակերպուած զինուորական կարեւոր ոյժերէն և Բարեյուսոյ գաղթավայրին մէջ արդէն կազմակերպուած զինուորներէն զատ, կամաւորներու զինուորագրութիւնը այնչափ արագ կատարուած է որ քիչ ատենէն տասը հազար հոգի կարելի պիտի ըլլայ համախմբել։ Հարաւային Ափրիկէի հեծեալ ոստիկաններէն ութ հազար հոգի պիտի առնուի, որոնց մէջ են նաեւ գաղթավայրերէն ղրկուածները։ Գաղթավայրի նոր զինուորները որոնք ետ կանչուածներուն պիտի յաջորդեն, հաւանօրէն հինգ հազար հոգիէ պիտի բաղկանան։ Օգնութեան ղրկուելիք զինուորներուն միւս մասը պիտի կազմեն Անգլիայէն ղրկուած հեծելազօրքերը։ Նաեւ փութով առաջ կը տարուի զինուորագրութիւնը այն կամաւորներուն՝ որոնք պիտի յաջորդեն Հարաւային Ափրիկէի մէջ տարիէ մը ի վեր ծառայող զինուորներուն։ Հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած են օգնութեան ղրկուելիք զինուորները շուտով սպառազինելու և ճամբայ հանելու համար։ Ասոնց առաջին մասը շաբաթ օրը ճամբայ պիտի ելլէ Ուրանիա շոգենաւով։»

—Այսօր Օլտըրշօթի մէջ հրատարակուած տեղեկագրով մը Սըր Ռետվէրս Պըլլըր սապէս կ՚ըսէ.— «Ընդհանրապէս մեր բանակը զուրկ է նախաձեռնութենէ և անկախութենէ. ենթասպաները գործող չեն. կանոնաւոր զինուորներն ալ անկախ ու մտացի ընթացք մը չունին։ Մարզանքին նպատակն է զինուորներուն ուսուցանել շարժումներու սկզբունքները և զանոնք ընտելացնել շարժումներ ընելու սովորութեան։ Պատերազմի դաշտին վրայ մարզանքը կը դադրի և բարձրաստիճան սպաները պէտք է վարժուին գործելու աւելի անկախութիւն տալ իրենց հրամանին տակ գտնուողներուն։ Գալով Անգլիոյ թնդանօթաձիգներուն, զինուորները կատարեալ անձնազոհութիւն ցոյց կու տան կրակին տակ, բայց պատերազմի դաշտին վրայ մարզանքի ատենուան պէս կը գործեն։ Հարաւային Ափրիկէի մէջ զանազան առիթներով, թնդանօթներու գործողութիւնները կը ջլատուէին հրամաններու սպասելով։»

Ռոթերտամ.— Պ. Վէթ-Հաւէր դեկտեմբեր 27 թուականով հետեւեալը կը գրէ Սէնթ-Էլլընէն.— «Պոէր գերիները առաջուան պէս վհատած չեն։ Ծնունդին այցելութիւն տուաւ Քրոնեէ զօրավարին որ շատ զուարթ էր և ըսաւ.— «Հիմա գիտնալով որ Պոէրները Բարեյուսոյ գաղթավայրը մտած են, Տէ Աըր կը սպառնան և Պրիսթաունը գրաւած են, չեմ վարանիր յայտարարելու որ ասիկայ մեզի համար փոքր Ծնունդ մըն է։» Քրոնեէ իմացած էր նաեւ Լորտ Սոլզպէրիի այն խօսքը թէ Անգլիա պէտք է ամէն զոհողութիւն ընէ պատերազմը նպաստաւոր կերպով աւարտելու համար։ Քրոնեէ խնդաց և ըսաւ թէ ասիկա վտանգաւոր կացութեան նշան մը կը համարուի։»

Լուրէնսօ-Մարքէզ.— Տէլակոայի երկաթուղիին գիծը կտրուեցաւ 53րդ քիլօմէթրին մօտ։ Ռիւթէր կ՚ըսէ թէ գիծը Բորթուգալի սահմանական հողին վրայ կտրուած է՝ Լուրէնսօ-Մարքէզէն երեսուններեք մղոն հեռու։

Բարեյուսոյ Գլուխ.— Նախարարապետը ծանոյց Պրապանթ զօրավարին թէ ընդհանուր հրամանատար կարգուած է գաղթավայրին պաշտպանութեանը համար կազմակերպուած զինուորական զօրութեան։ Զօրավարին ընդհանուր բանակետղը Իսթ-Լոնտոնի մէջ պիտի ըլլայ։ Այդ զինուորները այնպէս մը պիտի կազմակերպուին որ յառաջիկային պիտի կրնան համախմբուիլ Օռանժի և Թրանսվալի մէջ։

Լոնտոն, 7 փետրուար.— Ռիւթէրի հեռագիր մը կը հաստատէ այն լուրը թէ Եոհաննէսպուրկի կառավարութիւնը խիստ միջոցներ ձեռք կ՚առնէ հանքերու պաշտպանութեանը համար։ Որոշ նշանի մը վրայ ոչ-զինուորական բոլոր բնակիչները ուր որ ալ գտնուին պէտք է անմիջապէս իրենց տուները դառնան և հոն սպասեն նոր տնօրինութեան։ Անհնազանդները մահուամբ պիտի պատժուին։

Բիքէցպէրկ.— Անգլիացիները կ՚ըսեն թէ Բիքէցպէրկէն 70 մղոն հեռու չորս հազարի մօտ ձի և եօթը հազար ջորի ձեռք անցուցած են։ Սպաները կը զարմանան թէ ինչո՞ւ համար այդ անասուններէն չէին օգտուած և Արժանթինի ու Անգլիոյ գէշ տեսակ ձիեր գործածուած են որոնք տեղւոյն կլիմային ալ վարժուած չեն։ Աւստրալիացի մասնագէտ սպայի մը յանձնուած են այդ 4000 ձիերը և 7000 ջորիները։

Քեբթաուն.— Քննութիւն մը բացուած է Սաութ Աֆրիքըն Նիւզի տնօրէն Պ. Քարթրայթի դէմ՝ «Բրիտանական սպայ մը» ստորագրութեամբ նամակ մը հրատարակած ըլլալուն համար, ուր [illegible] է թէ Լորտ Քիչընըր անգլիական զինուորներուն հրաման տուած է բնաւ գերի չբռնել։

Սիտնի.— Հազար չափ Աւստրալիացի հեծելազօրքեր մարտի սկիզբները Հարաւային Ափրիկէ պիտի երթան։

ՎԻԼՀԷԼՄԻՆԱ ԹԱԳՈՒՀԻԻՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ

Քաղաքական ամուսնութիւններ.— Դատական գործոց նախարարին բանախօսութիւնը.— Պալատէն եկեղեցի.— Հանդիսաւոր արարողութիւններ.— Ժողովրդեան խանդավառութիւնը.— Կրօնական ամուսնութիւն եկեղեցիին մէջ.— Եկեղեցիին ներքին տեսքը.— Հանդիսական սպասը.— Ժողովրդեան խանդավառ ցոյցերը.— Թագուհիին առաջին հրամանագիրը։

Լա Հէ, 7 փետր.— Առաւօտուընէ ի վեր ամբոխը կը խռնուի մայթերուն վրայ, այն ճամբուն երկայնքը, որուն պիտի հետեւի արքայական թափօրը։ Օդը ցուրտ է ու հիւսիսային հով մը կը փչէ։ Ահագին ամբոխ մը խռնուած է պալատան շուրջը։ Կորնետիստներ նուագածուաց խումբերու հետ պալատան առջեւ կը հսկեն։ Պալատէն մինչեւ եկեղեցի զօրքեր շարուած ճամբուն վրայ, ուր ամէն կողմ բարձրաւանդակներ շինուած են. պատուհանները և պատշգամբները անհամար գլուխներ կը վխտան։ Ժամը 11.50ին արքայական ու իշխանական ընտանիքները և ամուսնական վեց վկաները հաւաքուած են պալատան սպիտակ սրահին մէջ։ Դատական գործոց նախարարը օրինական ձեւակերպութեանց կը սկսի, երկու նշանածներուն մայրերուն հարցնելով թէ ամուսնութեան կը հաւանի՞ն։ Հաւանութիւնը ստանալէ յետոյ՝ դատական նախարարը դէպ ի երկու նշանածները կը յառաջանայ, ըսելով թէ հարցում մը պիտի ուղղէ որ շատ կարեւոր է թէ՛ իրենց և թէ իրենց հայրենիքին համար։ Նշանածներուն կը հարցնէ թէ կը խոստանա՞ն իրենց պարտքը կատարել հանդէպ տէրութեան, և անոնց հաստատական պատասխանին վրայ՝ օրէնքի անունով զանոնք ամուսնացած կը յայտարարէ։ Յետոյ կը կարդացուի ամուսնական պայմանագիրը, զոր կը ստորագրեն երկու ամուսինները և անոնց մայրերը։ Դատական գործոց նախարարը խօսք առնելով՝ մաղթանքներ ըրաւ երկու երիտասարդ վեհապետներուն երջանկութեանը համար. խօսքը իշխանին ուղղելով ըսաւ.

«Ձեր արքայական ամուսնոյն սիրոյն համար, թողուցիք ձեր սիրելի Մէքլէնպուրկը. հիմա խոստացաք հաւատարիմ ըլլալ թագուհիին, և ժողովրդեան ձեզ նկատմամբ զգացած երախտագիտութիւնը ապահով կրնաք համարել։»

Յետոյ դատական նախարարը խօսքը թագուհիին ուղղելով ըսաւ.

«Հոլանտական ժողովուրդը ձեր մանկութիւնը տեսած է, օրօրոցէն սկսեալ. ձեր թագաւորութեան հանդէսին ատեն մեծ պատիւներ մատուցած է ձեզ։ Հիմա կը հրճուի ձեզի հետ և ձեզ կը մաղթէ այն ամէն բաները, որոնք կրնան երջանիկ ընել ձեզ։ Ձեր ամուսնութիւնը բարիք մը պիտի ըլլայ մեր սիրեցեալ հայրենիքին համար։» Յետոյ թափօրը կ՚ուղղուի դէպ ի եկեղեցի։

Սկրավէնհաժ, 7 փետր.— (Բարիզեան թերթի մը թղթակցէն).— Տժգոյն երկինքի մը վրայ ոսկեզօծ արեւ մը կը շողայ. օդը այնքան պայծառ է որ մշուշի հետքն ալ չի տեսնուիր մթնոլորտին մէջ։ Ամէն կողմ շքեղ ծաղկեպսակներ, ճերմակ, նարնջագոյն, կանաչ ժապաւէններով կապուած. սալայատակներուն վրայ առատօրէն աւազ ցանուած է։ Ժողովուրդը ուրախ զուարթ, բարի ժպիտ մը ունի իր շրթունքին վրայ. ահա քաղքին այսօրուան պարզած տեսարանը։ Տարօրինակ ձեւով եկեղեցի մը որ ոչ ճակատ ունի, ոչ խորան, ոչ սեղան, և որուն ներքին մասը կրկէսի մը պէս ամփիթատրոնի մը ձեւով յարդարուած է։ Ամէն կողմ բարձրաւանդակի ձեւով աթոռներ, նստարաններ կան. եկեղեցիին հսկայ ու գեղեցիկ սիւները կանաչ տունկերու տարափի մը տակ կ՚անհետանան, որոնք այնքան ճաշակով յարդարուած են։ Շողշողուն ջահեր, հսկայական երգեհոն մը, որ իր ահագին խողովակները օդին մէջ կը բարձրացնէ։ Եկեղեցիին մէջտեղը փռուած է շիկագոյն և արծաթով ասեղնագործուած գորգ մը, որուն վրայ բանուած են Հոլանտայի բոլոր նահանգներուն զինանշանները։ Այդ գորգին իւրաքանչիւր կտորը հիւսուած է Լա Հէի բարձր դասու պատկանող տիկիններու կողմէ։ Գորգին վրայ կան երկու կարգ թիկնաթոռներ, կանաչ թաւիշէ, փոքր սեղան մը և աղօթարան մը. Կիներէն ոմանք պարահանդէսի շքեղ արդուզարդերով եկած են. ոմանք իրենց մերկ լանջքերը ադամանդներով զարդարած են, ուրիշներ պարզ արդուզարդով բաւականացած են. ամէն կողմ գլխազարդեր, ժապաւէններ, ժանեակներ ու գլխարկի փետուրներ կը ծածանին։ Կան նաեւ ամէն գոյնով համազգեստներ. հեռուն, շատ հեռուն քանի մը սեւ զգեստներ ու ճերմակ փողկապներ կը նշմարուին։ Դիւանագիտական մարմինը ամբողջովին ներկայ է և ուր տոքթ. Լէյտս եղբայրաբար նստած է անգլ. դեսպան Սըր Հանրի Հաուըրտի քով։ Բորթուգալի դեսպանը կը գտնուի անոնց միջեւ։

Ճիշդ կէս օրին, երգեհոնը երեք հարուած կը հնչեցնէ։ Եկեղեցիին դրան կապոյտ սրահակները կը բացուին ու հարսանեկան թափօրը ներս կը մտնէ։ Վիլհէլմինա թագուհին ամէնէն յետոյ կու գայ, իր բազկը ունենալով ամուսինը։ Թագուհին ճերմակ մետաքսէ շքազգեստ մը հագած՝ հոլանի են իր թեւերը։ Իր կեանքին մէջ առաջին անգամ ըլլալով ադամանդէ մանեակ մը դրած է իր վիզը և իր գլխուն վրայ ճերմակ քօղին տակ, ադամանդներէ ընդելուզուած թագ մը։ Ձեռքին մէջ կը դողդղէ ճերմակ ծաղիկներու փունջ մը։ Իր ամուսինը հոլանտական ծովակալի մեծ համազգեստը կը կրէ, և կուրծքին վրայ գերմանական պատուանշանի մը կապոյտ ժապաւէնը։ Շատ կարմրած է ու շատ երկչոտ, կարծես թէ ինքն է հարսը։ Հարս ու փեսայ նստելէն յետոյ՝ արքունիքին երէցը՝ տոքթ. Վան տէր Ֆլիէր անոնց վրայ կը տարածէ իր ձեռքը և ծանր ու խորունկ ձայնով մը, ուր զսպուած յուզում մը կը սարսռայ, աւանդական բանախօսութիւնը կը կատարէ՝ Սաղմոսէն բնաբան մը առնելով։ Մանկամարդ թագուհին ուշադրութեամբ մտիկ կ՚ընէ. երէցին վրայ կը սեւեռէ իր կապոյտ աչքերը և վայրկեան մը իր թարթիչներուն վրայ կը նշմարուի արցունքի կաթիլներ։ Բանախօսութենէն յետոյ՝ երէցը երկու ամուսինները իրարու մօտ կը հրաւիրէ։ Թագուհին իր աջ ձեռքին ձեռնոցը կը հանէ. նշանածն ալ այնպէս կ՚ընէ և երկուքը քով քովի կը ծնրադրեն մեծ աղօթարանին վրայ, իրարու ձեռք բռնած։ Երէցին ազդեցիկ ու հանդիսական ձայնը կը բարձրանայ եկեղեցիին կամարներուն տակ. երկու ամուսիններուն անունները կը լսուին. «Օրանժ Նասոյի Վիլհէլմինան, Հանրի տը Մէքլէմպուրկ-Շվէրին» և երկու վայրկեանի մէջ երկու «այո»ներ կը թռչին անոնց շրթունքներէն։ Ամուսինը իր ձեռքին մատանին հանելով թագուհիին աջ ձեռքը կ՚անցընէ. նոյնը կ՚ընէ նաեւ թագուհին։ Ու անոնց գլուխներուն վրայ երէցը դարձեալ կը պարզէ իր ձեռքը և պսակադրութեան խորհուրդը կը կատարէ աղօթքներով։

Հիմա ա՛լ ամէն ինչ վերջացած է. երգեհոնը կը գոռայ և խուլ շշուկ մը կը պատէ ժողովուրդին մէջ։ Հարս ու փեսայ ոտքի կ՚ելլեն և իրենց ձեռքը կ՚երկնցնեն երէցին։ Թագուհին իր ամուսնոյն թեւը կը մտնէ ու թափօրը ճամբայ կ՚ելլէ։ Եկեղեցիին մեծ դրան առջեւ, ծիրանեգոյն ամպհովանիի մը տակ կը գտնուի այն ոսկեզօծ կառքը՝ զոր Ամսթէրտամ քաղաքը երկու տարի առաջ թագուհիին նուիրեց և այս վերջինը մերժեց զայն, բայց հիմա ստիպուած էր ընդունելու այդ նուէրը։ Կառքը կը քաշէին ութ [illegible] ձիեր։ Թագուհին երբ կառք կը նստի, հոն խռնուող ահագին ամբոխը խանդավառ ընդունելութիւն մը կ՚ընէ. հարիւր հազար կուրծքեր «Վիլհէլմինա»՝ կ՚աղաղակեն խանդավառ բացագանչութիւններով. թնդանօթին ձայնը կը խեղդուի ու գրեթէ անլսելի կը մնայ։ Հարս ու փեսայ իրենց փառաւոր կառքին մէջ բազմած՝ դէպ ի Լու դղեակը կ՚ուղղուին։

Վիլհէլմինա թագուհին իր ամուսնութենէն յետոյ՝ իր ստորագրած առաջին հրամանագիրով Հոլանտայի իշխան տիտղոսը տուաւ իր ամուսնոյն։

—Քաղաքային ամուսնութեան պահուն Վիլհէլմինա թագուհին զանց ըրեր է այն սովորական խոստումը, որուն համաձայն իր ամուսինը իրեն հաճոյ եղած տեղը կրնայ բնակիլ։ Թագուհին կը խոստանայ 50 միլիոն կիւլտէնի եկամուտ թողուլ իր ամուսնոյն, երբ ինք անկէ առաջ մեռնի։ Թագուհին իբր կին հնազանդութիւն խոստացած է իր ամուսնոյն, բայց ոչ իբր թագուհի։

—Վիլհէլմինա թագուհին իր ամուսնութեան առթիւ ներում եւ պատժի թեթեւացում շնորհած է երեք հարիւր վաթսունը չորս դատապարտեալներու։ Երկու եղբայրներու դատապարտութեան վրայ շատ կը խօսէին ընկերվարական թերթերը. անոնցմէ մէկը ազատ արձակուեցաւ և միւսին ալ պատիժը երեք տարի թեթեւցուեցաւ։

ԳԱՐԼԸՄԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Բերա, Մեծ-Փողոց, Ս. Անդրէաս եկեղեցիին դիմաց

Գարլըմանի պատրաստ հանդերձեղէնի վաճառատունը, որ Բերա, Մեծ-Փողոց, Ս. Անդրէաս եկեղեցիին դիմաց կը գտնուի և որ ճաշակաւոր, տոկուն ու նպաստաւոր գիներով կը ծախէ իր ապրանքները, այս անգամ յառաջիկայ տօնական օրերուն առթիւ մեծապէս զեղչած է իր նորաձեւ ապրանքներուն գիները։ Կիներու, պզտիկ աղջիկներու և տղոց համար ամէն տեսակ պատրաստ զգեստներ կը ծախուին։ Երկու սեռէ նորաձեւութեանց սիրահարները անշուշտ օգուտ պիտի քաղեն այն առթէն, զոր Գարլըման վաճառատունը կ՚ընծայէ հանրութեան և իր յաճախորդներուն, ամանորի առթիւ իր գնումները կատարելու համար դիւրամատչելի գիներով։ 10—12

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Իւլտըզի առաջին աստիճան տրուեցաւ Թնդանօթարանի զինուորական ատեանին դիւանին տնօրէն Հաճի Սինայի էֆ.ի։

—Թըրհալայի օսմ. հիւպատոսարանին քարտուղար անուանուեցաւ Բ. Դրան հիւպատոսական գործոց դիւանին քարտուղարներէն Ապտիւլքէրիմ էֆ.։

—Ականաւոր Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Հագըը պէյի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Անգլիոյ բոլոր առեւտրական սենեակներուն նախագահ և Խորհրդարանի նախկին անդամ Սըր Ալպէրթ Ռոլլիթ։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ արքունի շէնքերու և Թոփգաբու պալատան ճարտարապետ Յովսէփ էֆ.ի։

—Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Կ. Պոլսոյ իտալական ընդհանուր հիւպատոսին կնոջ՝ Մաջա կոմսուհիին։

—Լիագաթի ոսկի շքադրամ՝ Կ. Պոլսոյ իտալական ընդհանուր հիւպատոս Մաջա կոմսին։

—Արհեստի շքադրամ՝ Թոփգաբու պալատան շինութեանց գործապետ Խաչիկ աղայի։

ԼՈՆՏՈՆ ղրկուած օսմ. պատուիրակութիւնը զոր կը կազմեն Թէվֆիգ փաշա, Ալեքսանտր փաշա Գարաթէոտորի և կայս. թիկնապահ Նասըր փաշա, երէկ առտու եւրոպական կառախումբով մայրաքաղաքս դարձաւ և ուղղակի կայս. պալատ գնաց։ Պատուիրակութեան ժամանման յապաղելուն պատճառը այն է թէ Բարիզի օսմ. դեսպան Միւնիր պէյ սեղան մը տուած է ի պատիւ անոր անդամներուն։ Պատուիրակութիւնը Վեհ. Սուլթանին մատոյց Անգլիոյ Էտուարտ թագաւորին մէկ գիրը։

ՀՌՈՄԻ օսմ. դեսպան Րէշիտ պէյ վերջերս իր յանձնարարագիրները Իտալիոյ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին մատուցած պահուն Ն. Վեհափառութիւնը յանձնարարեր է Րէշիտ պէյի իր շնորհակալութիւնները հաղորդել Վեհ. Սուլթանին՝ այն սիրալիր ընդունելութեանց համար՝ որոնց առարկայ եղած էր Կ. Պոլիս այցելած պահուն։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.— Գերմանիոյ դեսպանը շնորհակալութեան երկու գիրեր յանձնեց Բ. Դրան, մէկը այն ընդունելութեանց համար՝ որոնք Դամասկոսի մէջ եղան Սալահէտտինի գերեզմանատան վրայ պսակ դնող գերման պատուիրակութեան և միւսը այն ցաւակցութեան համար զոր օսմ. կառավարութիւնը յայտնեց Կնայզենաու մարզարանամարտանաւին ընկղմելուն առթիւ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՆ.— Ռուսիոյ կայսրը Օսմ. Պանքային ընդհանուր տնօրէն Սըր Համիլթըն Լանկի պարգեւեց յասպիսէ գեղակերտ զարդանօթ մը՝ կայս. գործարանին մէջ պատրաստուած. նաեւ Ս. Սթանիսլաս պատուանշանի երկրորդ աստիճանը՝ Օսմ. Պանքային տնօրէն Պ. Վուլֆինկի։

ԲՈՐԻՍ ԻՇԽԱՆԸ.— Սոֆիայէն կը գրեն թէ Պուլկարիոյ իշխանին անդրանիկ որդին, Բորիս իշխանը, բաւական հիւանդ է Ֆիլիպէի մէջ։ Դարմանող բժիշկները, մանաւանդ Վիէննացի մասնագէտ Տոքթ. Վոլթանէք, յայտարարած են թէ Բորիս իշխանը աղիքներու թիֆոյէ կը տառապի։ Տոքթ. Վոլթանէք ըսած է թէ հիւանդութիւնը իր սովորական վիճակին մէջ է և վտանգաւոր բան մը բնաւ չկայ։ Բժշկական վերջին տեղեկագիրը կ՚ըսէ թէ իշխանին ջերմութիւնն է 39, ինքզինքը բնաւ կորսնցուցած չէ, լաւ սնունդ կ՚առնէ և թէ վիճակը գոհացուցիչ է։ Նախարարապետը շրջաբերական հեռագրով մը բոլոր գաւառները ծանոյց Բորիս իշխանին հիւանդութիւնը, ըսելով որ առաջ եկած է Սոֆիայի իշխանական ապարանքին ջրուղիներու յոռի վիճակէն։ Տոքթ. Վոլթանէք Վիէննա գացած է, սակայն քանի մը օրէն պիտի վերադառնայ հիւանդը դարմանելու համար։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ առնուած տեղեկութիւններու նայելով, Սոպրանիէին անդամներուն ընտրութիւնները կիրակի օրը սկսեր են։ Սոֆիայի ընտրելիներն են նախարարապետ Բէթրով զօրավարը, նախկին նախարար Պ. Կրէքով, նախկին քաղաքապետ Պ. Տէնքա Մանով, Սոպրանիէի նախկին նախագահ (Սթամպուլովի օրով) Պ. Իվան Անտոնով և Պ. Կէնատիէֆ։ Սթամպուլովի կուսակցութիւնը չի յուսացուիր որ յաջողի։ Բէթրով զօրավարին ընտրութիւնը եթէ յաջողի, հարիւր միլիոն ֆր.ի փոխառութիւնը պիտի կրնայ կատարուիլ։ Բարիզի պանքաները այդ փոխառութիւնը ընելու համար իբրեւ երաշխաւորութիւն կը պահանջեն ծխախոտի, լուցկիներու, աղի և այլն մենավաճառները։

—Ընտրութեանց պատճառաւ պատահած կռիւներու պահուն կօշկակար մը սպաննուեցաւ և ուրիշ անձ մը ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Ասոնք Սթամպուլովի կուսակցութենէն էին։

—Շաբաթ օրը Սոֆիայի մէջ սպանութեան փորձ մը կատարուեցաւ տեղւոյն նախկին ոստիկաններէն Պ. Եուրուքովի վրայ՝ երբ իր տունը կը դառնար. երկու հոգի կրակ ըրին անոր վրայ, բայց հարուածը վրիպեցաւ։ Երկու չարագործները՝ Մարթինով և Նաքով անուն գործաւորներ՝ թէեւ փախան, սակայն քիչ ետքը ձերբակալուեցան։ Յայտարարեցին թէ ուզած էին սպաննել Եուրուքովը, վասն զի քաղաքական թշնամի մըն էր։ Նոյն իրիկունը Մառի-Լուիզ ծառուղիին վրայ սպաննութեան ուրիշ փորձ մը կատարուեցաւ Պ. Բաքքուզէվի վրայ՝ քննիչ հանրատուներու:

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ բարձրագոյն վարժարանին այս տարուան շրջանաւարտներէն տասերկու սպաներ, կայս. Իրատէի մը համաձայն, Գերմանիա պիտի ղրկուին իրենց զինուորական ուսումը կատարելագործելու համար:

Մ. ՆԱՀԱՆԳԻՍ ԴԻՍՊԱՆԸ.— Բ. դուռը հաւանեցաւ Պ. Լէյշմանի Կ. Պոլսոյ ամերիկեան դեսպան անուանուելուն:

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Կրթական նախարար Զիւհտի փաշա, շաբաթ օրը, անձամբ յանձնեց հրահանգները այն պաշտօնեաներուն որոնք Ռումէլիի նահանգները պիտի երթան՝ իբրեւ կրթական քննիչ: Ն. Վսեմութիւնը նաեւ բերանացի հրահանգներ տուաւ, հրաւիրելով զանոնք որ բարձրագոյն հաւանութեան համաձայն վարեն իրենց պաշտօնը:

ՄԱՆԱՍՏԻՐԷՆ կը հեռագրեն Իգտամի թէ կայս. Իրատէով կաթոլիկներու յատուկ գերեզմանատուն մը շնորհուելուն առթիւ բոլոր հիւպատոսները եւ կաթոլիկ համայնքները շնորհակալութիւններ ըրեր են Վեհ. Սուլթանին համար:

ՆՈՐ ՍՊԱՆԵՐ.— Զինուորական բարձրագոյն վարժարանի սպաներէն 35ը՝ կայս. անձնապահ զօրաբանակին մէջ պիտի պաշտօնավարեն, 50ը՝ Բ. զօրաբանակը, 125ը՝ Գ. 155ը՝ Դ. 106ը՝ Ե. եւ 33ը՝ Զ.:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ժողովին ուրբաթ օրուան նիստին մէջ խորհրդակցութեան առարկայ եղաւ առանց վկայականի բժշկութիւն ընող կարգ մը անձերու խնդիրը: Տոքթ. Սեղբոսեան յայտարարեց թէ վերջերս յիսուն տարեկան մէկը հիւանդացեր է՝ այդ տեսակ անձէ մը առած դեղէն: Այդ առթիւ կատարուած վիճաբանութենէ մը ետքը ժողովին ցոյց տրուեցաւ ալիւմինիոմէ թքաման մը Բարիզի մէջ պատրաստուած՝ թոքախտաւորներու համար: Ժողովին նախագահը կարգ մը տեղեկութիւններ տուաւ Իզմիրի մէջ պատահած ժանտախտի դէպքին վրայ. նաեւ թէ Կ. Պոլսոյ մէջ այս միջոցիս տիրող հիւանդութիւններն են ինֆլուէնցա, կարմրուկ եւ կեղծմաշկի քանի մը թեթեւ դէպքեր: Փետր. 2)15ին Բժշկական ժողովը սեղան մը պիտի տայ իր հաստատութեան տարեդարձին առթիւ:

ԲԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ գրած էր կրթական նախարարութեան՝ փակել ու վերաշինել Խասգիւղի հրէական վարժարանները որոնք առողջապահական պայմաններու անհամապատասխան վիճակի մէջ կը գտնուին: Կրթական նախարարութիւնը պատասխանեց թէ այդ վարժարաններուն վերաշինութիւնը ժամանակի կը կարօտի. ուստի առայժմ պէտք է առողջապահական խիստ միջոցներ ձեռք առնել եւ թէ այդ առթիւ հարկ եղած զեկոյցը եղած է Հրեաներու Խախամբաշիին:

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Քաղաքապետութեան պաշտօնարանին մէջ կազմուած առողջապահական յանձնաժողովը կը պատրաստէ ելմտական ներկայ 1316 տարուան համար վիճակագրութիւն մը՝ Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններու մէջ պատահած մահերուն համար: Վիճակագրութիւնը մանրամասն տեղեկութիւններ պիտի պարունակէ մահերու թիւին, հիւանդութեանց տեսակին եւ մեռնողներու տարիքին վրայ:

ՀԱՑԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ.—Հացի այն երկու գործարանները որոնց համար տասը տարուան մենաշնորհ ստացած է Ներքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանին քարտուղարներէն Մուհիէտտին պէյ, գարնան պիտի կառուցուին մէկը՝ Եէտիգուլէի եւ միւսն ալ Շիշլիի կողմը: Ատոնց յատակագիծներուն պատրաստութեանը համար Եւրոպայէն ճարտարագէտ մը եկած է:

ՀՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—Իչթիպի (Պոսնիա) հեծելազօրքերու հազարապետ Շահին պէյ հեռագրեր է Վեհ. Սուլթանին թէ իր հօրմէն մնացած սուր մը եւ հրացան մը թէեւ Պէյլէրի թանգարանին կողմէ իրմէ կ'ուզուի, սակայն իր հայրը կտակին համաձայն կ'ուզէ զայնս մատուցանել յառաջ կայս. Գահոյից: Վեհ. Սուլթանը ընդունելով այդ աղերսը, հրամայեց որ Շահին պէյ Կ. Պոլիս գայ, իր հետ բերելով նոյն սուրը եւ հրացանը: Պէյլէրի թանգարանին տնօրէնին կողմէ տրուած տեղեկագիր մը կ'ըսէ թէ այդ սուրին վրայ կայ պատկերը Սթէֆան Պաթուրիի որ 1575էն 1585 թագաւորած է Լեհաստանի մէջ: Սուրին վրայ նաեւ լատիներէն գրուած է. «Լեհաստանի թագաւոր եւ Բրուսիոյ դուքս Սթէֆան»: Հրացանին վրայ ալ թուրքերէն արձանագրութիւն մը կայ իսլամական անուններէ կազմուած:

ՄԱՔՍԱՑԻՆ Խորհրդին անդամներէն Սայեատզադէ Սէյիտ Հասան Խալիտ պէյ միանգամայն կայս. պալատան մատենադարանին պաշտօնեայ կարգուեցաւ:

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին յանձնաժողովը կը քննէ Սուրիայէն առաջին ճարտարագէտին կողմէ ղրկուած յատակագիծները ու քարտէսները:

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ.— Պ. Մալթա, նախկին քննիչ Մէսաժըրիի ընդհանուր Ընկերութեան, Մախսուսէի վարչութեան մէջ պիտի պաշտօնավարէ երեք տարուան պայմանագրութեամբ:

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպան Սըր Նիքոլա Օ'Քոնոր, շաբաթ օրը, այցելեց նաեւ Սէնայի վարժարանը, որուն տնօրէնը ուսանողներու կողմէ շինուած առարկայ մը նուիրեց դեսպանին:

ԷՏԻՐՆԷԷՆ կը գրեն Իգտամի թէ Տիմոթէքայի երկրագործական Պանքայի սնտուկին պաշտօնեայ Թագւոր էֆ. որուն համար ծանուցուեցաւ թէ բաց մը ունենալով փախած է, թուղթ մը ձգեր է սնտուկին մէջ, թէ անհնուած բացին պատասխանատուն միայն ինք է եւ միւս պաշտօնեաները բնաւ մեղսակցութիւն չունին: Գոյացած բացը մինչեւ հիմա 105,324 ղրուշ կը հաշուուի: Սնտուկին տնօրէնը ու քարտուղարը Նաճիփ էֆ. իրենց պաշտօնին մէջ թերացած ըլլալնուն համար փոխուած են:

ԷՐԶՐՈՒՄԻ Նամրէվան գաւառակը, սահմանագլխին կարեւոր մէկ կէտին վրայ գտնուելուն համար, հեռագրական կայան մը պիտի հաստատուի հոն:

ԱՒՍՏՐԻՈՅ դեսպանը երէկ Բ. դուռը երթալով տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ:

ՃԱՊՈՆԻ կայսեր մեծ որդին գարնան Եւրոպա պիտի ուղեւորի եւ Կ. Պոլիս ալ պիտի այցելէ:

ՊԷՐԼԻՆԻ մէջ յառաջիկայ յուլիսին Գերմանիոյ կայսրութեան հովանաւորութեամբ համաժողով մը պիտի գումարուի հրշէջ գործերու մասին խորհրդակցութիւն կատարելու համար: Բոլոր տէրութիւնները հրաւէր ստացած են մասնակցելու համար:

ԻԶՄԻՐԻ մէջ անցեալ 1900 տարւոյն պատահած մահերու թիւն է 3255, որոնցմէ եօթ հոգի ժանտախտի զոհ գացած են:

ՀԱԼԷՊԻ, Ուրֆայի, Քիլիսի ու Այնթապի միջեւ պարզ եւ յանձնարարեալ նամակներ փոխադրելու համար թղթատարական երթեւեկութիւն մը պիտի հաստատուի:

—Հալէպի նահանգին մէջ նոր դրութեամբ նախնական վարժարաններ պիտի հաստատուին:

ԽԱԲԵԲԱՅ ՄԸ.— Ղալաթիոյ փրանսական թերթերը ոստիկանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեն, ըսելով որ քսան տարեկան երիտասարդ մը, ինքզինքը Ֆրանսական առեւտրական Սենեակին լրագրին իբրեւ մէկ պաշտօնեան ներկայացնելով խաբէբայութիւններ կ'ընէ:

ԻԶՄԻՐԻ մօտ քարահանքի մը մէջ, անցեալները խոշոր քար մը ինկնալով, Կաւաքեցի Պալի Սիմօնեան անուն գործաւոր մը տակը մնացեր եւ աղիքները ու թոքերը կտոր կտոր ըլլալով մեռեր է:

ՌՈՒՄԷԼԻ ՀԻՍԱՐԻ Մէզարլըք փողոցին մէջ Ցակոբ անուն մարդու մը սեպհական տունը առջի իրիկունը բռնկեցաւ, բայց շուտով առաջքը առնուեցաւ: Ոստիկանութիւնը քննութիւն կատարելով հաստատեց թէ կրակը դիտմամբ ձգուած է, վասն զի քարիւղի մէջ թաթխուած լաթի կտորներ կային: Քննութիւնը առաջ կը տարուի:

ՕՃԻՐ ՄԸ.—Էյուպգարուի կողմը, առջի իրիկունը, Սրբոսթոլ, Լեւոն ու Արիսթօ կռուի բռնուեցան: Սրբոսթոլ դաշոյնով ծանրապէս վիրաւորեց Արիսթօն: Ոճրագործը ձերբակալուեցաւ:

ԿԱՐԵՒՈՐ.— Ամէն ոք կը յիշէ Շըմիզըրի Իւնիվէրսէլ վաճառատան վերջին անգամ կազմակերպած շապիկներու ցուցադրութիւնը, որ հանրութեան զարմացում պատճառեց գիներու չափաւորութեան, ցուցադրուած շապիկներուն այլազանութեանը պատճառաւ: Բազմաթիւ անձեր օգուտ քաղեցին այս առթէն եւ ծախուած ապրանքներուն քանակութիւնը յուսացուածէն շատ աւելի եղաւ. սակայն շատերն չկրցան ալ այս առթէն օգտուիլ, որովհետեւ ցուցադրութեան վերջանալէն յետոյ միայն վաճառատուն դիմեցին: Գոհութեամբ կը ծանուցանենք թէ այդ վաճառատան տնօրէնութիւնը, գոհացում տալու համար շատ մը խնդրանքներու, որոշած է շապիկներու երկրորդ ցուցադրութիւն մըն ալ կազմակերպելու զոհողութիւնը ընել, միեւնոյն զեղչուած գիներով: Այս արտակարգ վաճառումը պիտի սկսի Փետրուար 19, Բշ. օրէն եւ վեց օր միայն պիտի տեւէ: Թիւրիմացութեան տեղի չտալու համար, այժմէն դիտել կուտանք թէ վեցերորդ օրը անցածին պէս շապիկները նախկին գնով պիտի ծախուին դարձեալ: 3—6

SANTAL MIDY

Պէտք է երիտասարդներուն յիշեցնել թէ իրենց տարիքին յատուկ հիւանդութիւնները 48 ժամուան մէջ կը բուժուին Սանդալ Միտիի շնորհիւ միայն, եւ թէ աւելորդ է օշարոտի նիւթեր խառնել անոր մէջ, որոնք կը գրգռեն երիկամունքը եւ փամփուշտը: Միտիի անունը պէտք է պահանջել իւրաքանչիւր քարսիւլի վրայ:

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.— Թէմէքքիի 4% Բերրիթէ փոխառութեան պարտաթղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ փետր. 1/14 էն սկսեալ, իրենց պայմանաժամը այդ թուականին աւարտող նոյն պարտաթղթերուն թիւ 16 կտրօնները եւ 1/14 յունվարի վիճակահանութեան մէջ ջնջուած (ամորթիսման) համարներով պարտաթղթերը պիտի վճարուին Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային մէջ.

Սոյն կտրօններուն եւ պարտաթղթերուն տէրերուն, որոնց պէտք է ընկերանան թուահամարեալ ցուցակներ, պիտի յանձնուի ստացագիր մը, որ իր թուականէն 10 օր ետքը վճարուելու համար պէտք է ներկայացուի Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային Սնտուկին: 1—5

9 փետր. 1901

ՊԱՐՍԻՑ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ
ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի տեղի ունեցաւ Պարսից դեսպանատան փառաւոր սրահներուն մէջ պարսկական վարժարանին որբ եւ աղքատ տղոց ի նպաստ տրուած նուագահանդէսը հոծ եւ ընտրեալ բազմութեան մը ներկայութեան: Դեսպանական մարմինէն միայն Գամբոսակրատո մարքիզը կար, իսկ մնացեալը գրեթէ ամբողջովին սեղանաւորական եւ վաճառականական դասերէն բաղկացած էր, մեծ մասամբ հայ, այնպէս որ պահ մը կարծեցինք թէ Հիւանդանոցի ի նպաստ տրուած նուագահանդէսի մը կը գտնուինք:

Նուագածուները իրենց յատուկ կատարելութեամբ օժանդակեցին նուագահանդէսին յաջողութեան: Պ. Պրասէն եւ իր Գուարթօն հանրածանօթ է Պոլսոյ հասարակութեան որ մէկ երկու տարիէ ի վեր նուագահանդէսներու անընդհատ շարքի մը ներկայ կը գտնուի: Անտեղի է ուրեմն անոր վրայ խօսիլ. միայն կրնանք դիտել տալ թէ բօղրամին վրայ պզտիկ փոփոխութիւն մը եղաւ եւ Պ. Պրասէն մեզի Հայտընի քուարթէթի մը տեղ Շումանին Դրաումերայը հրամցուց: Օր. Ծաղիկեան շատ ծափահարուեցաւ եւ բացէն Շամինատի Պէրսէօզը երգեց մեզի:

Պ. Հէկէլ նմանապէս սքանչելի կերպով նուագեց Լիսթի 11րդ Rapsodiaն որ միւսներուն պէս Պոլսեցիներէն գոց գիտցուելու դժբաղդութիւնը չունի: Այս նուագածը եւս շատ ծափահարուեցաւ:

Խիստ ճոխ պիւֆէ մը սարքուած էր սրահին կից դահլիճներէն մէկուն մէջ: Պարսից դեսպանը Մահմուտ խան, եւ Ցովհաննէս խան ու Շամսանեան խան իրենց յատուկ հիւրասիրութեամբ պատուեցին բոլոր հրաւիրեալները առանց խտրութեան: Վերջապէս կատարեալ յաջողութիւն մըն էր կիրակի օրուան նուագահանդէսը:

Ազգային Լուրեր

Թիֆլիսէն կը գրեն մեզ.—Շաբաթ օր, յունուար 13ին Ս. Կաթողիկոսը Ս. Ծնունդի առթիւ այցելութիւն տուեց իշխ. Գ. Ս. Գալիցինին, նրա օգնական գեն. Լէյտ. Ա. Ա. Ֆրէզէին եւ Թիֆլիսի նահանգապետի պաշտօնակատար գնդ. Խ. Ն. Սվեչինին: Հետեւեալ օրը, կիրակի, յունուար 14ին, Կովկասի կառավարչապետի օգնական գեն. Լէյտ. Ա. Ֆրէզէն փոխայցելութիւն տուեց Ս. Կաթողիկոսին:

—Երկուշաբթի, յունուար 15ին, Ս. Կաթողիկոսի անուանակոչութեան օրը, առաւօտեան ժամը 10ին Ն. Ս. Օծութեան փոխ-այցելութիւն տուեց Կովկասի կառավարչապետ իշխ. Գ. Ս. Գալիցինը: Նոյն օրը Ս. Հայրապետին ներկայացան Ներսիսեան դպրոցի հոգաբարձութիւնը, ուսուցչական խումբը, կուսանաց վանքի միաբանութիւնը եւ ուրիշ շատ պատուաւոր անձեր՝ Ն. Ս. Օծութեան անուանակոչութեան տօնը շնորհաւորելու համար:

—Ս. Կաթողիկոսի անուանակոչութեան առթիւ, յունուար 15ին Ս. Նշան եկեղեցւոյ Թեմիս առաջնորդի առաջնորդութեամբ եւ Անանիա եպիսկոպոսի մասնակցութեամբ, այստեղ գտնուող վարդապետները եւ Թիֆլիսի քահանաները մաղթանք կատարեցին եւ յետոյ ժամ երկուսին ներկայացան Ն. Ս. Օծութեան:

—Կը լսենք թէ Մատթէոսեան տպարանը մօտ ատենէն տպագրութեան պիտի յանձնէ Արաբկիրի Առաջնորդ Մուշեղ վարդապետի մէկ Նոր գործը՝ Եկեղեցւոյ Պաշտօնները: Այս առթիւ թերեւս աւելորդ չըլլայ յիշատակել հոս այն ահագին յաջողութիւնը՝ զոր համակրելի եկեղեցականին վերջերս հրատարակած Հովուական թուղթը գտաւ ժողովուրդէն: 2000 օրինակ տպուած առաջին տպագրութիւնը ամբողջովին սպառած ըլլալով, այս օրերս կը ձեռնարկուի նոր տպագրութեան մը՝ որ անշուշտ միեւնոյն կերպով պիտի սպառի քիչ ատենէն:

—Արաբկիրէն կը գրեն մեզ.—«Շուրջ երեք տարիներէ հետէ բժշկութեան պաշտօնով Արաբկիր հաստատուած է Տոքթ. Յարութիւն էֆ. Հէքիմեան, որուն կլինիկական փորձառութիւնը՝ իրաւամբ վստահելի ընծայած է զինքը Խարբերդի եւ Արաբկիրի ժողովուրդին: Իր որդին, Տոքթ. Խոսրով էֆ. որ հեղահամբոյր բնաւորութեան մը միացուցած է նաեւ այնպիսի ձիրքեր, զորս բժիշկներու փոքրամասնութեան վրայ միայն կարելի է նշմարել, ասկէ իբր տարի մը առաջ ծննդավայրը այցելութեան համար՝ Արաբկիր եկած էր, ուր կը մնայ տակաւին ի մեծ մխիթարութիւն այն աղքատ հիւանդներուն, որոնք իրենց աղի արցունքով կ'օրհնեն ընդ միշտ գթութեան այդ սիրելի զաւակը, որուն հրապարակաւ շնորհակալութիւն կը յայտնենք այսօր, իր անձնուիրաբար դարմանած բազմաթիւ հիւանդներէն ծնողքներով:»

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Միհրան էֆ. Դաւիթեանի ընդ Օր. Թագուհի Պարոնեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի կէս օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր եւ Տիկին Նուրիճան էֆ. Իրէքեան, ի Սամսոն:

—Լեւոն էֆ. Բալապուլեղեանի ընդ Օր. Միլոա Դերձակեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օսմ. ոսկի նուէր է Հիւանդանոցիս Աստուածատուր էֆ. Հիւսեանց:

—Կարապետ էֆ. Աստուածատուրեանի ընդ Օր. Եւլիզա Իրէքեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր եւ Տիկին Նուրիճան էֆ. Իրէքեան ի Սամսոն:

—Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Պօղոս էֆէնտի Խայեանի ընդ օրիորդ Նեգինէ Պալըգճեանի ամուսնութեանը առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս, պաշտօնեայք Կ. Ինճիճեան որդւոց վաճառատան:

—Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Մարտիկ էֆ. Յ. Յակոբեանի ընդ օր. Եպրաքսէ Պ. Պէշիկթաշլեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի երկու օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս, Յարութիւն էֆ. Գարաճեան: Նոյնպէս երկու օսմ. ոսկի նուիրած են Տէր եւ Տիկին Կարապետ էֆէնտի Թաշճեալըզեան:

—Միհրան էֆ. Դաւիթեանի ընդ Օր. Թագուհի Պարոնեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Կ. Ինճիճեան որդիք:

(Հոգաբարձութիւն)

ՄԱՐԹԻՆ ԷՖ. ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ
ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպէս ծանուցած էինք, երէկ առաւօտ տեղի ունեցաւ Ցովհաննէս էֆ. Յակոբեանի որդւոյն՝ Մարթին էֆ.ի պսակադրութիւնը՝ Օրիորդ Եպրաքսէ Պէշիկթաշլեանի հետ, որ Մանչէսթըրի հանրածանօթ վաճառական Պետրոս էֆ. Պէշիկթաշլեանի դուստրն է: Ամուսնութեան քաղաքային արարողութիւնը տեղի ունեցած էր արդէն շաբաթ առաւօտ, Անգլ. հիւպատոսարանին մէջ: Պսակի արարողութիւնը զուտ ընտանեկան հանգամանք մը ունէր, եւ երկու կողմերու ամէնէն մօտաւոր ազգականները միայն ներկայ էին: Եկեղեցական դասէն ներկայ էին Բերայի քարոզիչ Տ. Հմայեակ Սրբազանը եւ Բերայի Աւագերէց Տ. Մըկըրեան Հայրը. Հարսանեկան նախաճաշէն վերջը, Տէր եւ Տիկին Մարթին Յակոբեան ձեպընթաց կառախումբով Եւրոպա մեկնեցան, իրենց մեղրալուսինը անցընելու համար: Կայարանին մէջ կը գտնուէին 70ի չափ ազգականներ ու բարեկամներ, որոնք ծաղկեփունջեր նուիրեցին:

Մեր խոստման համեմատ, այսօր ստորեւ կը հրատարակենք ցանկը այն նուէրներուն՝ զորս նորապսակ Տիկին Մարթին Յակոբեան ընդունեցաւ իր ամուսնութեան առթիւ.—

Տիար Մարթին Յակոբեան (իր ամուսինը) նուիրած է ադամանդէ մանեակ մը, ապարանջան մը եւ մատանի մը: Ցովհ. էֆ. Յակոբեան՝ ադամանդէ օղեր եւ ականակուռ սանտր մը: Տիկին Ցովհ. Յակոբեան ականակուռ վարսակալներ Ֆուրքեր) եւ ոսկիէ քսակ մը. Պետրոս էֆ. Պէշիկթաշլեան՝ արծաթազօծ արծաթէ սպաս մը, Տիկին Պ. Պէշիկթաշլեան՝ ականակուռ մահիկ մը: Տիկին Ս. Ծանըրեան՝ այցետոմսի արկղիկ մը, Տիկին Մ. Ծանըրեան ադամանդէ շատ սիրուն կոճակներ, Օր. Բ. Ծանըրեան՝ մարգարտազարդ ժամացոյց մը, Տէր եւ Տիկին Աստուածատուր՝ գրելու սպաս մը արծաթէ, Տիկին Մ. Նորատունկեան՝ գրելու հնօրեայ սպաս մը եւ ժանեկաւոր թաշկինակ մը, Տիկին Զրաճեան՝ ոսկիէ գնդասեղներ գլխարկի համար, Տ. Եուսուֆեան էֆ. յղկաքարէ կաղամար մը՝ Յ. Եուսուֆեան էֆ. լուսանկարի ալպոմ մը, Տաքք. Զ. եւ Ե. Եուսուֆեան՝ արոյրէ հնօրեայ կաղամար մը, Տիկին Ադամալեան՝ զարֆեր, Տիկին Մ. Պէշիկթաշլեան՝ կանթեղ մը, Յ. Զարուքեան էֆէնտի ժանեկաւոր եւ գոհարազարդ հովհար մը: Մոլտովան էֆ.՝ ականակուռ զարդասեղ մը, Տէր եւ Տիկին Բ. Ս. Բարտօ՝ ոսկիէ շաքըլեն մը, Արաէն էֆ. Արաէնեան՝ ականակուռ մահիկ մը, Լեւոն էֆ. Ներսէսեան՝ ադամանդէ սանտր մը, Գ. Եկկէեղջեան էֆ. եղեգնաքարէ կանթեղ մը Տիար Կ. Եավրուեան եւ Ց. Իսագուլեան՝ արծաթ սամավար մը, Տէր եւ Տիկին Քոփարօֆ՝ գոհարազարդ գօտի մը եւ փերուզակէ մատանի մը, Ա. էֆ. Ինճիճեան՝ ոսկեհուռ քսակ մը, Պ. Ա. Ս. Զիրաճ՝ արծաթէ հաղուագիւտ դգալներ պաղպաղակի համար, Տէր եւ Տիկին Գ. Կիւմիւշկէրտան՝ ձեռքի հայելի մը՝ ոսկիէ, Տէր եւ Տիկին Տ. Կիւմիւշկէրտան՝ Սէվրի յախճապակիէ անօթներ, Տիկին Է. Գիւմիւշեան՝ ասեղնագործ բանուած սաշէներ, Օր. Մէյ Լաաեան՝ թանկագին եղեգնաքարէ ժամացոյց մը, Օր. Ա. Սեւրուեան՝ կապոյտ սնդուսէ սաշէ մը, Օր. Իզապէլլա Մանուկեան՝ գոհարազարդ շաքարատուփ մը, Օր. Խորասանճեան՝ անուշահոտութեանց արծաթէ շիշ մը, Տէր եւ Տիկին Թ. Մոլտովան՝ արծաթ սրուակ մը, Տէր եւ Տիկին Խոսրովեան՝ արծաթէ հայելի մը, Պ. Յ. Ս. Հէֆթէր՝ արծաթէ ծաղկեթաղարներ, Տէր եւ Տիկին Նէսիմ Վիտալ՝ արծաթէ ափսէ մը, Տէր եւ Տիկին Խորասանճեան՝ ոսկեհուռ սաշէ մը, Վահան էֆ. Էսաեան՝ զոյգ մը Սէվրի անօթներ, Պ. Բ. Թարքուլ՝ երկու բլաթինատիպ լուսանկարներ, Տէր եւ Տիկին Ա. Թընկըր՝ ոսկիէ ծաղկեթաղար մը, Տոքթ. Եաղուպեան՝ եղեգնաքարէ (սիւլէյմանի թաշը) հայելի մը, Մկրտիչ էֆ. Թօքաթլեան՝ արծաթազօծ սպաս մը՝ փղոսկրէ, Տէր եւ Տիկին Ասլանեան՝ ոսկի ժամացոյց մը, Օրիորդ Արթինեան հայելի մը Պ. Յակոբ Կիւմիւշեան՝ ժամացոյց մը, Պ. Ծօ. Տէյվէս՝ այցետոմսի արկղիկ մը՝ ոսկիէ, Բ. Սեւանեան էֆ. «Զաղա» անուն քայլերգը՝ ձօնուած Մարթին էֆ. Յակոբեանի, Տիկին Գօպալեան՝ թուղթ կտրելու յատուկ դանակ մը, արծաթէ եւ կիտուածանկար հին սանդալէ սուրճի բաժակ մը եւ զարփեր, եւն. եւն.: Տէր եւ Տիկին Շահպազ սատափ եւ ոսկի թղթապանակ մը:

Ծաղկեփունջեր նուիրած էին նաեւ՝ Հալիպ էֆ. Մէյհամէ, Մ. էֆ. Հիւրմիւզ, Վահան էֆ. Էսաեան, Տիկին Զ. Տիլպէլ, Տէր եւ Տիկին Տէյֆիլ, Հ. տը Անտուէօ, Տոքթ. Ղազարոսեան, Տէր եւ Տիկին Շամտանճեան խան, Տէր եւ Տիկին Ստեփան Սպարթալը, Միքայէլ էֆ. ու Հրանտ էֆ. Նորատունկեան, Պ. Ձօնս Կէթըրըլ, Մկրտիչ էֆ. Մանուկեան, Պ. Ա. Փլեսեան, Տէր եւ Տիկին Արիսթիտ Թուալըի, Զոհրապ էֆէնտի, Ե. էֆէնտի Աստուածատուր, Ե. էֆէնտի Գարակէօզ, Պ. Ռ. Բարտօ, Պ. Րիբէռօ, Կարապետ էֆ. Ղազարոսեան, Միւզէ Օրխանէթալի պաշտօնէութիւնը, Պ. Նիսիմ Վիտալ, Սիմոն էֆ. Գայաէքլեան, Յ. Յակոբեան վաճառատան պաշտօնէութիւնը, Տիկին Հ. Սէլյէմճեան, Տիկին Մարկոսեան, Արտաշէս էֆ. Ֆընտըգլեան, Թագ. Խորհուրդ եւ Աղքատախնամ Սամաթիոյ (ձեռագործ ծաղկեփունջ) եւ խնամակալութիւն աղջկանց վարժարանին Սամաթիոյ՝ ձեռագործ բարձ մը:

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս տը Քոնսթանթինոբըլ)

ՄԻԼԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՄԱՀԸ

ՎԻԷՆՆԱ, 11 փետրուար.— Միլան նախկին թագաւորը մեռաւ կէս օրէն չորս ժամ ետքը:

—Իրիկուան, Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր մէկ թիկնապահը, Միլան նախկին թագաւորին բնակած տեղը գնաց եւ Ն. Վեհափառութեան կողմէ ցաւակցութիւն յայտնեց:

—Սերպիոյ դեսպանը, Միլանի մեռնելէն վերջը, անմիջապէս Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր ներկայացաւ, անոր հրամանները իմանալու համար:

ՆԻՇ.— Աղեքսանտր թագաւորը շատ զգածուեցաւ իր հօրը Միլանի մահուան լուրը առնելով: Սկուպշթինային մէջ Նախարարապետ Պ. Եովանովիչ յայտարարեց թէ Պատմութիւնը պիտի դատէ հանգուցեալին արժանիքները: «Ամէնքս ալ, յարեց նախարարապետը, կը պահենք անոր արժանիքներուն յիշատակը: Սերպիոյ բարգաւաճումը ու զարգացումը անոր անուան կապուած են: Քաղաքական կացութիւնը, վերջին ատեններս, պարտաւորեց Միլան թագաւորը հեռանալ երկրէն, սակայն անոր արժանիքները, անցեալին մէջ, անջնջելի պիտի մնան:»

—Սկուպշթինան միաձայնութեամբ ընդունեց առաջարկութիւն մը որով երեսփոխանները խմբովին ներկայ պիտի գտնուին Միլան նախկին թագաւորին յուղարկաւորութեանը: Սկուպշթինային նստաշրջանը փակուեցաւ: Միլանի մարմինը Պելկրատ պիտի տարուի: Աղեքսանդր թագաւորը Վիէննա պիտի չերթայ:

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.—Յէզուիթներուն դէմ նորէն անկարգութիւններ գործուեցան եւ կրանատ Վալէնսիայի մէջ ամբողջ օրը տեւեցին:

ԱՒՍՏՐԻԱ

ՎԻԷՆՆԱ.—Աւագաց ժողովը տեղեկացաւ Ֆրանց-Ֆէրտինանտ արքիդուքսին յայտարարութեանը՝ Քոթէք կոմսուհիին հետ ամուսնութեան խնդրոյն համար: Կայսրը, ընդունելով Երեսփ. ժողովին ատենապետները, գոհունակութիւն յայտնեց՝ առաջին ատենապետին գրեթէ միաձայն ընտրութեանը համար: Կայսրը ատկէ յոյս յայտնեց թէ խորհրդարանական պայմանները պիտի բարւոքին:

(Աժանս Նասիոնալ)

ՄԻԼԱՆ ՆԱԽԿԻՆ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՄԱՀԸ

ՎԻԷՆՆԱ, 11 փետրուար.— Միլան նախկին թագաւորը, հայր Սերպիոյ Աղեքսանդր Ա. թագաւորին, այսօր մեռաւ Վիէննայի մէջ: Ծնած էր 1854 օգոստոս 22ին: Աղեքսանդր թագաւորը գահակալած է 1889 մարտ 6ին:

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

ՊՈՒՔՐԷՇ.— Ազատական կուսակցութեան լրագիրները չեն յուսար որ Պ. Ժորժ Քանթագուզէնի կազմելիք պահպանողական նախարարութիւնը կարենայ տեւական մեծամասնութիւն մը վայելել:

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ քաղաքական կացութիւնը միշտ խռովուած է: Վալէնսիայի մէջ, ուր անկարգութիւններ ծագեցան, պաշարման վիճակ հրատարակուեցաւ:

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.— Բրէթորիայէն կը հեռագրեն թէ Լորտ Քիչնէր նոյն քաղաքը հասեր է, ուր պիտի մնայ հիմակուհիմա:

—Բրէթորիայէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ երկու հազար Պոէրներ Սուազիլանտը անցեր եւ անգլիական հողը մտեր են:

ԻՇԽԱՆԱԿԱՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

ՎԻԷՆՆԱ.— Վաղը Սալցպուրկի մէջ պիտի կատարուի Աննա-Մարի-Թէրէզ արքիդքսուհիին ամուսնութիւնը Հօհէնլոհէի Պարթէնշթայն իշխանին հետ:

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

ՀՌՈՄ.— Իտալական նաւաբաժին մը ապրիլ 7ին Թուլոն պիտի երթայ:

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ Էտուարտ թագաւորը փետրուար 17ին Գերմանիա երթալով նախ իր քրոջ՝ Ֆրէտէրիք մայր կայսրուհիին այցելութիւն պիտի տայ եւ յետոյ Վիլհէլմ կայսեր:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ
ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Դ.	Օ. Ո.	26	09
Ամէնէն բարձր գին	»	26	10 1/2
Ամէնէն վար գին	»	26	09
Ռումէլի Երկթ. զոց.	Ֆր.	111	75
Ամէնէն բարձր գին	»	112	12
Ամէնէն վար գին	»	111	75

ԲԱՑՈՒՄ 30 Յունվ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սերի Դ.	Փ. Կ.	26	18
Ռումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	113	87
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		13	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթթ.		1	06
Սօս. Օթ. Տ'ամէ է Վալէօռ		2	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	02
Թրամուէյի բաժնեթ.		6	20
» Ծուխասնա		191	—
« պարտաթ.		458	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		459	50
Թրանսվալ		76	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	20
» » » չէք	»	110	35
Բարիզ » »	Ֆր.	23	90
» » » չէք	»	23	74
Պէրլին առաջին չէք	Մարք	13	51
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	76

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	31
Անգլիական ոսկի	»	110	06
Բօլ Իմբէրիալ	»	90	20
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	08
Մէթալիք	»	18	—
ուսկի Ֆղթաղրամ	Օ. Ո.	8	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ
ԲԱՐԻԶ, 11 Փետրուար

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		102	47
» » 3 1/2 %		102	20
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	24	30
) գոց.	»	24	50
» » » Բ.		—	—
« « « Գ.	»	27	12
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	553	—
Օսմանիէ	»	470	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	114	—
Օսմ. մաքսատուն	»	517	—
Օսմ. Ռէժի	»	319	—
Բրքօւրթէ Թիւրք 4 %		499	90
Քրէտի Լիօնէ		1108	—
Իտալական Ռանթ	»	95	30
Սպանիական արտաքին	»	71	67
Թրանսվալ	»	75	50
[illegible]	»	25	215
[illegible]		8	—

ԼՈՆՏՈՆ, 11 Փետրուար

Անգլիական Քոնսոլիտէ	97	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	58	25
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. բաց.	26	87
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.	23	81
Օսմանեան Պանքա	12	12
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	38	—
» Մօնօբօլ	42	—
Պուլկարական 1888	82	—
Եգիպտական Իւնիֆիէ	106	12
[illegible]	104	50
Թրանսվալ	3	—
Այտըն Երկաթուղի	11	—
Փոխառութիւն	25	370

ՄԵԾ ԱՌԻԹ

19 փետր. բշ. օրէն սկսեալ, վեց օրուան համար միայն շապիկներու մեծ ցուցադրութիւն մը կազմակերպուած է

ՇԸՄԻԶԸՐԻ ԻՒՆԻՎԷՐՍԷԼ

Վաճառատան մէջ, որ կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 399

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳԻՆ

Գունաւոր եւ ծալքով շապիկներ առաջնակարգ տեսակէ եւ փանթէզի	ղշ. 24
Ճերմակ կտաւէ կարանթի	20
» » »	25
» » » ծալքով	29
Գիշերհագուստ ռուսական ասեղնագործութեամբ, գոյները կարանթի	23
Բէֆլամի ապրանք	
Շապիկ, Փրանսական կերպասէ, բարակ կտաւ, առաջնակարգ տեսակէ 54 ղշ.ի արժողութեամբ, առանց օձիքի եւ առանց թեզանիքի	30
Առանց օձիքի, թեզանիքով	32
Ծալքով	34

ՎԱՃԱՌՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՆԽԻԿ ԵՆ

ԻԼԱՆ

Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինտէն

Մուպթէտիրան իլ հէլ օլան իւչ խիւզ օն եէտի սինէյի թէմամ վէ ֆազլէ կա թէրթիպաթընտան օլան Թէլէկրաֆ էշեա վէ էտէվաթընա Գոսովա վիլայէթի տախիլինտէ պուլունան Թէլէկրաֆ խաթլարը իչուն միւզպաէնսի իգթիզա էթտէն ճէման եէտի պին աթէտ րէնկլի վէ րէնկսիզ թիմուրլէրի մուխթէլիֆ պոյտա իզօլաթոր մէվճուտ միւնագասա վազ օլունտուղընտան վէ գարիպան ինհալէլէրին իճրասը տա մուզայէտէ պուլունուրընտան անտա կէօրէ թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալումաթ վէ իզահաթ ալմաք իսթէյէնլէրին [illegible]

Ֆի 29 Քանունը Սանի սէնէ 216

ԱՆԴԱՄ ԴԻՒԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ ԵՒ ՕՍՄԱՆԵՐԷՆԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՊԵՏՐՈՍ ԷՖ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ պատրաստած դասընթացքն ի դիւրութիւն ուսուցչաց և ուսանողաց շրջաններու բաժնելով կը հրատարակենք։ Այս դասագիրքեր գնահատուած՝ եւ վաւերացուած են Կրթական Նախարարութենէն և Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան Ուսումնական Խորհրդէն։

Տարրական Նախակրթարանաց

Միջին Դասընթացքին համար.—Ա. ՏԱՐԻ

1. Նոր քերական Օսմաներէն լեզուի (3րդ տպ. 40 փր.)։ 2. Ընթերցմայի գրքոյկ մը Թերճեմէ, տպագիր Գ. տպ. 60 փր.)։ 3. Խութութը Օսմանիյէ. Ա. տետր. (8րդ տպ. 20 փր.)։

Բ. ՏԱՐԻ

4. Ընթերցմայի գրքոյկ. ընտիր ձեռագիր (60 փր.)։ 5. Ընթերցմայի գրքոյկ, Բ. Տարի (տպագիր, 2 ղրշ.)։ 6. Ուսուլ իմլա, [illegible] ուսումը (Բ. տպ. 3 ղրշ.)։ 7. Խութութը Օսմանիյէ Բ. տետր. (8րդ տպ. 20 փր.)։

Բարձրագոյն Դասընթացքի Ա. Տարի

8. Մուխթասար [illegible], ընտիր ձեռագիր Բ. տպ. (3 ղրշ.)։ 9. [illegible] լեզուական գրուածոց (3 ղրշ.)։ 10. Համառօտ քերականութիւն Օսմ. լեզուի (2½ ղրշ.)։ 11 Խութութը Օսմանիյէ Գ. տետր (8րդ տպ. 20 փր.)։

Բարձրագոյն Դասընթացքի Բ. Տարի

12, [illegible], ընտիր ձեռագիր (Բ. տպ. 6 ղրշ.)։ 13 [illegible] Օսմանեան մէջ [illegible] (4 ղրշ.)։ 14. [illegible] Մուխթասար Օսմանլը Սարֆը (3 ղրշ.)։ 15 Խութութը Օսմանիյէ։ Դ. տետր (20 փարա)։

Զանազան գրքեր.—18 Ուսուլի [illegible] (Ամէնէ մէ նաղարի) 5 ղրշ.։ 17. Ուսուլ մէ [illegible] Փարիսի 4 ղրշ.։ 18. Թարիխի [illegible] Օսմ. 1 ղրշ.։ 19. Բասիթ Մուխթասար [illegible] 3 ղրշ.։ 20. [illegible] Սարֆի Օսմանի նոր տպ. 6 ղրշ. 21. Հ-դ. բառարան Օսմ.-Հայերէն (ընդարձակ) 8 ղրշ.։

Հասցէ.—Տէրսաատէթ, Պապը Ալիի Շուրայի Տէվլէթ Պրոսյէթ Մէլքեմէսիրաթէ լիսանը Օսմանի մուալլիմի Պէտրոս Զէքի Էֆէնտիյէ։ 8—10

ԱԿՌԱՅԻ ԶՕՐԱՒՈՐ ԴԵՂ

25 ոսկի պիտի վճարուի այն անձին, որ Պարթէվայի Ջուրը գործածելէ վերջ ակռայի ցաւ կամ ակռայի նեխութիւն ունենայ։

Շիշը 4 ղրուշ։

Կ. Պոլսոյ մէջ ընդհ. կեդրոնատեղին է Ժ. Ռիբէլ, Պոլիս, Քէօբրիւլիւ խան թիւ 26. Նաեւ Վէզնէճիլէր, Հասան Պօշնաք. Իսկիւտար մէջ Շատրվան փողոց. Միւտէրիզվէէ փողոց. Նոյնպէս մէջ Իպրահիմ Պարթէն։ 8—10

ՏՈՔԹԷՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ

Տանօր ատամնաբոյժ Բարիզի

Ի Սիթէ տը Բերա, թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ը. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալպաս։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ԱՊԱՒԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կահաւորման յատուկ ամեն տեսակ ապրանաց

Ղալաթա, Զիւլֆարի փողոց, Սելանիկ խան, թիւ 1—9

Նոր հաստատուած այս մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, տեզգահ և թաւշեայ գորգեր, «քէչէ»ներ, «Թիւլ» վարագոյրներ, սփռոցներ, քօրնիշներ, գետինի մուշամբաներ և զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան շատ դիւրամատչելի պայմաններով։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ

635 · ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

AU PRINTEMPS

Օ ԲՐԷՆԹԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ

Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 345

Սոյն վաճառատան մէջ ամենաչափաւոր գիներով կը ծախուին Բարիզի ամէնէն գեղեցիկ նորաձեւ ապրանքները, որոնք վերջերս բերուած են Բարիզէն։ Այս անհաւատալի աժանութեան պատճառը սա է որ Օ Բրէնթան վաճառատունը կը գոհանայ պզտիկ շահերով, այնպէս որ իր ապրանքներուն գինը այնքան դիւրագին է որքան իր ապրանքները լաւ տեսակէ են և չեն նմանիր այն ապրանքներուն, որոնք ուրիշ վաճառատուններու մէջ, իրաւ է թէ, աժան գնով կը ծախուին, սակայն իրենց տեսակին ազնուութեան ու ճաշակի մասին շատ հեռու կը մնան մեր ապրանքներէն։ Հետեւաբար Օ Բրէնթան վաճառատան մէջ շատ նպաստաւոր գիներով կը վաճառուին մետաքսեայ ամէնէն գեղեցիկ կերպասները, նոր ձեւերով, վերջին նորաձեւութեամբ բրդեղէններ, fouդիմացու այլ և այլ տեսակ գեղեցիկ ասուիներ, ասղնագործուած թաւիշէ կամ ասուիէ մանդոներ, ամենավայելուչ ձեւերով, ասղնագործուած fouդիմներ, ժանեկազարդ մետաքսեայ միջնոցներ ու [illegible], մետաքսեայ պլուզներու և փողկապներու համար գեղեցիկ կանուտիւրներ։

Վերջերս Բարիզէն բերել տրուած է գեղեցիկ ու վայելուչ գլխարկներու ճոխ հաւաքածոյ մը, որոնք շատ նպաստաւոր գիներով կը ծախուին։ 20—25

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

VIN DE BUGEAUD

TONI NUTRITIF AU QUINQUINA ET AU CACAO

ՊԻՒԺՈՅԻ ԳԻՆԻ

ԿԱՐՈՂԻՉ, ՍՆՆԴԱՐԱՐ, ՇԻՆՈՒԱԾ ՔԻՆՔԻՆԱՅՈՎ ԵՒ ՔԱՔԱՈՅՈՎ

ՊԻՒԺՈՅԻ ԳԻՆԻՆ կազդուրիչ դեղերու էն հաճելին և էն լաւն է։ Բովանդակ աշխարհի բժշկական հեղինակութիւնները զայն կը յանձնարարեն անարիւնութեան, ֆլօռօզի, ամէն տեսակ տենդերու, ջղային նւաղութեանց, ստամոքսի նւաղութեանց և նորաբոյժ վիճակի համար։

ՊԻՒԺՈՅԻ ԳԻՆԻՆ կը գտնուի բոլոր առաջնակարգ դեղարաններու մէջ։

ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ. — P. LEBEAULT & Cie, 5, rue Bourg-l'Abbé, PARIS.

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանեի փասաժին վրայ յարկը, ճիշդ Զրպունեանց դէմը)

[illegible] ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորաձեւ եղանակաւ, ոսկիէ, ճօշաշէնէ և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն քաշ տարիք, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։

Բերնի հիւանդութիւնց կատարեալ [illegible] կը բուժուին ինչպէս նաեւ [illegible], առանց ցաւի [illegible]։

Ց. Գ. Զննութիւնը կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ ընդունելին։

Տանօր.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ !! 197

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատեով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուականը (20 Սէֆէր 1310)

[illegible] ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին [illegible] խան, [illegible] Ղալաթիա

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ

Գ. Ալպեր Սիմըն

Չեքմէճեան խան, Վօյվօտա փողոց

Թիւ 67

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը

Թոմ. Փանքալթի մահալլէսինը

Ենի ճամի հավուզլու փողոց,

Օսմ. Նախակրթարան դէմը

Ենթ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զասոյեան

Մարբուճճըլար, Զարֆըլը խան, Թիւ 21 194

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողական մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք տասնց ինդունելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, քիչիկ Եանօսի նման գզուեցուցիչ ջուրերն ու դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, ու փութացէք գնել՝

VILLACABRAS

ալկալահանքային մաքրողական, որ բնական աղբիւրներէն [illegible] զտուած յստակ ջուր մըն է և շատ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱԳԱՊՐԱՍ ուրիշ լուծողական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ. Առտուն անօթի, ջուրը գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՍ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Կնդուտիւն, գլխացաւ և ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքապրաս խմեն, կ'ազատին այդ ախտերէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և դեղավաճառատուններու մէջ։

504 16—56

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՌՈՒՍՉՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կարասի, անշարժ ստացուածք, վաճառք, եւլն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ։

Լաւ պայմաններ.—Շահաւոր ապահովագիններ։

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, աղջկանց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ։ Անվախ թարիֆա մը անձնասպանութեան, մենամարտի և ճամբորդութեան համար։

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ։ Ապահովագրութիւն ճամբորդներու համար, տանուած ապահովագիները [illegible]։

ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ։

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Ռումանիա, Եգիպտոս, Սուրիա)։

Ժ. Գ. ՔԱՍԱՐԵԹՕ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գաֆաֆեան խան, թիւ 6-9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս, Սաատճեան խան, Պահճէ Գաբու։

Ընկերութեան դրամատունն է

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ 599

ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ՄՐՏԱԽԱՌՆՈՒՈՒՔ

Ստամոքսի հիւանդութիւնը, շատ անգամ դժուարամարսութիւնը, սրտի խառնուուք, լուծմունք պնդութեան և փքուուց առաջ կը բերէ, ինչ որ հիմնապէս բուժելու համար պէտք է ամէն ճաշէ վերջ ՐԷՔԼԻՍ ՍԱՆԿԻՆԷՐ անուն ազդու դեղէն մէյմէկ քիչ առնել։ Րէկլիս Սանկիները ուրիշ ալքոլային դեղերու նման չի խանգարեր ստամոքսը, ընդհակառակն աստիճանաբար կ'առողջացնէ զայն և արտադրութիւնները կը կանոնաւորէ. Հարբուխի, հազի, պռօնշիթի և կոկորդի բորբոքումի համար ևս ազդու դեղ մըն է և կը ծախուի մեծ դեղարաններու մէջ։

699 2—26

HUILE DE HOGG

ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Ծանօթ է թէ մորու ձկան իւղի գործածութիւնը, մանաւանդ ձմեռը որքան օգտակար ու յանձնարարուած է փափկակազմ անձերու (երեք մարդ, կին ու տղայ) անարիւնութենէ և կուրծքի հիւանդութիւններէ տառապողներու։ Բայց անոր փրկարար արդիւնքները ձեռք բերելու համար, պէտք է որ այդ իւղը զուտ ու առաջին կարգի ըլլայ. Հետեւաբար պէտք է զգուշանալ կեղծերէն ու ստորին տեսակներէն, որոնք հրապարակին վրայ կը ծախուին, և որոնց գործածութիւնը աւելի վնասակար է քան օգտակար։

Պ. Հօկ Թէր-Նեօվի մէջ ձկնարաններ ունի, ուր մորու ձկան իւղը մեծ խնամքով կը հանուի։ Այս իւղը, անստգիւտ անապատութեամբ, եռանկիւնաձեւ շիշերու մէջ դրուած է, որ ամէնուն ծանօթ է որդէն և Բարիզի Ինիսոն տէ Ֆայրիքան ընկերութեան կողմէ երաշխաւորութեան դրոշմով մը կնքուած է։ Բոլոր նշանաւոր բժիշկները կէս դարէ ի վեր հիւանդներուն այս ձկան իւղը կը յանձնարարեն։ Կեղծերէն և նմանութիւններէն զգուշանալ։ Հօկի մորու ձկան իւղը կը ծախուի դեղագործներու և դեղավաճառներու քով։ Միակ տէրն է Թ. Բ. Հօկ, 2 թիւ, Քասթիկլիօն Բարիզ։

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերփուլ, Պօրտօյ, [illegible] և Սեւ Ծովի միջեւ [illegible]

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
[illegible]	3000	[illegible]	3500
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	3250
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	3000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.

Ուեթիլ խան

ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

194 31, Ճէյմս Սդրիթ Լիվերփուլ

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ին հաստ. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Պետերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մօրսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,338 Ֆր.
1898ի հասոյթը	34,775,462 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է ձեռ.	164,172,000 »

Ընկերութեան քննիչ բժ. Կ. Պոլիս Յ. ՀԻՒՐՄՈՒԶ

Ղալաթիա, Թօփհանէ կայ ([illegible])

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՕՏՕՐ ԲԷՔԷՆ 524

ՄԻՇԷԼ ԹԻՖԼԻԶԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Ղալաթիա, Վօյվօտա Պանկալեանին կից թիւ 91

Վաճառատանս մէջ ամէն տեսակ ակնաբուժական և վիրաբուժական գործիքներ կը վաճառուին ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ։ Կակուղ և կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) ապարատներ, ճեղքուածքի կապիչներ (գասքը պանդը), տեսակ տեսակ շըրինկներ (շիրինկա), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադիտակներ (միքրոսքոփ), փոքր և մեծ մանրադիտի ապակիներ, նորատեսակ ոսկի եւայլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները շատ աժան։ Ծանօթացէք շատ գոհ պիտի մնաք։

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 Փր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, տղոց օժտի դրամագլուխ այլեւայլ կարգադրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվիճելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛ և է առարկութիւն չըներ ապահովագրեալին անձնասպանութեան, մենամարտի, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագային, եթէ տուանց իմաց տրուելու ալ կատարուի. Նմանապէս ո՛ և է սակի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները վեց ամիս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 Փր.։

Գանձուած Ապահովագին 1,433,965 Փրանք։

Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վաճառքներու, շոգենաւերու մարմնին աշխարհիս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի շահաբաժինն է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուններն են ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սօֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Ղալաթիա, Մերքէզեանի փողոց, Ճէտիտ խան թիւ 4։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

Քննիչ գործակալութեան Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ։

NEVRALGIES Անգար, Ստամոքսի կծկում, Անարիւնութիւն և բոլոր ջղային հիւանդութիւններ մէկ ժամուան մէջ կը բուժուին շնորհիւ Տօքթէօր CRONIERի ՀԱԿԱՋՂԱՑԱՒԱՅԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐՈՒՆ

Տուփը 3 ֆրանք, ճամբու ծախք չառնուիր Paris, դեղարան Robriquet, Monnaie փողոց թիւ 23։ Կը ծախուի նաեւ բոլոր դեղարաններու մէջ։

ԼԷ ՓՐՕՎԷՆՍ ՐԷՒՆԻ

LES PROVINCES RÉUNIES

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՊՐԻՒՔՍԷԼ

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Քննիչ Տնօրէնութեան Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէտիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հիւլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
լպանօ	1069	Դոմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալֆրէդօ	3607	Դօնիկօ	2906	Կրոտօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դարսօ	895	Հէրօ	775	Մարչէլլօ	3709	[illegible]	1735
Արիոստօ	2377	Դիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Գասսանօ	1822	Դօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սպէրօ	1300
Կօրոտինօ	1264	Դուրօ	3383	Հորացիօ	3600	Մօնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Կրալօ	1076	[illegible]	1713	[illegible]	585	Մուրիլլօ	3419	Թ. Ուիլսըն	1546
Կրիւնօ	841	[illegible]	504	[illegible]	2354	Նէրօ	1083	Թօրրօ	3837
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Կէլլօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժունօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրպէտօ	487
Կալիփսօ	1337	Էրատօ	1841	[illegible]	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Կամէօ	1244	[illegible]	954	[illegible]	2807	Փալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Կատօ	1094	[illegible]	1828	[illegible]	1706	Փօլօ	510	Վէլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուռնօ	2386
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչէսքօ	4582	Լէանդրօ	2372	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
[illegible]	2697	Կալիլէօ	3060	Լիւորնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէնօ	1200
Կօլօրատօ	4235	[illegible]	1243	Լօրէնցօ	3191	Րոմէօ	1789		

Moroffo շոգենաւը, նաւապետ Հէյզ, ընդհանուր վաճառքով Հիւլէն հոս հասած և պարպած է։

Եsso շոգենաւը, նաւապետ Ուրտ, ընդհանուր վաճառքով Հիւլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 14ին։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՃՕ

Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 877

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերփուլ և Արեւելքի միջեւ [illegible]

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքդօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Արմէնեան	10500	Իպէրիան	3500
Քեսդրիան	10500	[illegible]	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճերիան	2500
Ֆիլատելֆիա	9000	Արապիան	3500
Կօլօնիան	8000	Աթենիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անատոլիան	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
Վիրճինիան	8000	[illegible]	2000
[illegible]	8700	Մինիօ	800
Դեւոնիան	8700	Օրոզօ	800
Ֆլամինիան	8700	Լիզպօն	800
[illegible]	8500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրամանագիրը զրկել շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ

Ղալաթիա, քարափին վրայ

600 Հին [illegible]

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Կիր. 30 12 Օտէսա ժամը 4էն յետ միջօրէի

Բ. 31 13 Իզմիր, Փիրէ, Աղեքսանդրիա [illegible] 10էն միջօրէէն առաջ ([illegible] Աղեքսանտրէտ, [illegible], Եաֆա, Պէյրութ եւ Գրետ)

Եշ. 1 14 Օտէսա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ

Եշ. 1 14 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Բաթում ժամը 4էն յետ միջօրէի

Ուրբ. 2 15 Օտէսա ժամը 4էն յետ միջօրէի

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ԵՐԱԳԸՆԹԱՑ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Փետր. 12ին Մինկրէլի, Մարսիլիայէն.

» 18ին Անատոլի, [illegible]

ՄԵԿՆՈՂՆԵՐ

Փետր. 13ին Մինկրէլի, Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում։

» 19ին Անատոլի, ուղ. Մարսիլիա.

Ճամբու ուղղակի Բարիզի համար.

Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Զ.կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարաքէօյ վրայ. 516 Փ. ՊԷՄՈՒԼ

ՔԻՈՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

[illegible] Լիվերփուլ և Արեւելքի մէջ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3229
Քամփանիա	12950	Պավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբիրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սերվիա	7392	Ալեփփօ	2181
Աւրանիա	7269	Շերպուրկ	1614

▤ Սարակուա շոգենաւը, նաւապետ Ուիլեէմս, փետրուար 25ին Լիվերպուլէն հոս կը հասնի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ԺՈԼԻ և ՍԻԿԷՐ

Joly et Seager

Մէյմէնէթլի խան. Թիւ 6, 7, 8. Ղալաթիա. Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒԹԵԱՆ